

Turkai Rygos fronte

Hinderburgas paklojo 72,000 vyrų į 10 valandų.

Rusai turi laimėjimų Karpatuose

Francuzai atėmė iš vokiečių tranšėjų Verduno fronte

TURKAI PRIE RYGOS.

LONDONAS, rugs. 22. — Reuterio telegrama iš Petrogrado praneša, kad šiauriniame fronte, butent prie Rygos, pasirodė turkų pulkai. Jais vadovauja austrų ir vokiečių oficeriai. Tai pirmas dar pranešimas apie tai, kad ir šiauriniame fronte turkų atsirado.

72,000 VOKIEČIŲ PAKLOJO HINDENBURGAS Į DESIMTĮ VALANDŲ.

Francuzai tečiau atmušė vokiečių atakas, kurios buvo smarkiausios visų jų kuomet nors padarytų Somme fronte.

LONDONAS, rugs. 22. — Daugiausia aukų nuo pirmųjų dienų užpuolimų ant francuzų prie Verduno vokiečiai paklojo praėjusioj seredoj, kuomet jie, vyriausio savo komandotojo, von Hindenburgo, vadovaujami, puolė ant francuzų pozicijų prie Combles.

Anot papasakojimo vieno artileristo oficerio, kuris patsai dalyvavo tose skerdynėse, kelias tarp Combles ir Rancourt tiesiai permirkęs krauju ir kruvos lavonų kaikiuriose vietose trijų pėdų augštumo.

Tai buvo smarkiausia vokiečių ataka nuo pat pirmųjų dienų užpuolamojo judėjimo link Verduno. Dešimtį valandų atakavo vokiečiai. Pasibaisėtinus nuostolius darė francuzų kulkosvaidžiai jų eilėse.

Po smarkiausio apšaudymo artilerija iš didžiųjų atgabentų net iš kitų frontų, kanuolių, dvidešimt vokiečių batalijonų pradėjo atakas ant francuzų pozicijų, kad paluosavus nuo jų spaudimo Combles, svarbią vokiečių druvietę, kuriai puolus atsidurtų neprašalintam pavojų Peronne.

Du Prūsų batalijon, buvusieji priešakyje, atakose ant Priez, tapo tiesiog visai išnaikinti. Toliau į pietus keturios vokiečių pėstininkų bangos viena po kitos tirštomis eilėmis puolusios pirmyn, liko taipjau išskintos kulkosvaidžių ugnimi.

Kaimas Bouchavesnes buvo arena visų didžiausios skerdynės. Čia pasibaisėtinomis aukomis vokiečiams pavyko užimti šiaurinę kaimo dalį, bet jie tuojaus ir vėl turėjo ją atleisti ir pasitraukti atgal į tą vietą, kur tsoėjo pirmiau.

Paskutinioji ataka padaryta jau prieblandoje, ir ji kaštavo vokiečiams visus tris regimentus — 9,600 vyrų. Bavarių kariuomenės 200 vyrų būrys neteko 160 vyrų. 123 prūsų regimentas visas tapo išmuštas. Kiekvienas atakavusių regimentų turėjo nuostolių mažiausia 60 nuosim-

čių viso atakavusių skaitliaus. O kadangi šešiose vokiečių divizionuose, mestose atakosna, buvo maždaug apie 120,000 vyrų, tai netekimas 60 nuosimčių vyrų reiškia pražudymą 72,000 kareivių.

RUSAI TURI NAUJŲ PASISEKIMŲ KARPATUOSE.

VIENNA, rugs. 22. — Rusai varosi, nors ir pamažu, Karpatuose vis artyn prie Vengrijos lygumų. Ir austrai pripažįsta tatau. Oficialis Viennos pranešimas pažymi, kad rusai aplaikė laimėjimų pietuose nuo Bystrica, arti Biaza, nustumę austrus atgal.

FRANCUZAI TURĖJO LAIMĖJIMŲ PRIE VERDUNO.

PARYŽIUS, rugs. 22. — Verduno apskritį, į pietus nuo Thaumont apkasų, francuzai paėmė dvi vokiečių tranšėjas ir suėmė 100 nelaisvių. Rytuose nuo Vaux forto ir Chapitre miške jie taipgi paėmė 100 yardų vokiečių tranšėjų.

RUSAMS-RUMUNAMS PRADEDA SEKTIES DOBRUDJA FRONTE.

ATHENAI, rugs. 22. — Baisus mušis pietinėje Rumunijos dalyje, Dobrudja fronte, siaučia 43 mylių linijoje. Laimė pradeda krypti rusų-rumunų pusėn. Bet mušis, toli gražu, dar neužsibaigė.

RUSIJA NORI UŽSAKYTI AMERIKOJE 560 GARVEŽIŲ.

NEW YORKAS, rugs. 22. — Ruisijos valdžios atstovai veda derybas su amerikiečių kompanijomis kas link užsakymų padaryti čia rusams 560 garvežių, kurie kaštuos apie 15,000,000 (15 milijonų) dolerių. Didelius užsakymus ant garvežių amerikiečių kompanijos aplaikė iš Italijos ir iš kitų valstybių. Visų tų užsakymų suma, draug su rusų užsakymu, jei jis bus padarytas, šiemet neš \$85,000,000. Dar niekuomet Amerikos lokomotivų dirbimo kompanijos neturėjo tokių milžiniškų garvežių užsakymų, ir, suprantama, tokių milžiniškų pelnų iš to.

MEXIKOS-AMERIKOS KOMISIONIERIŲ TARYBOS.

NEW LONDON, rugs. 22. — Komisija išrišimui nesuspėti tarp Mexikos ir Suvienytų Valstijų svarstė klausimą ištraukimo iš Mexikos Suv. Valstijų baudžiamosios ekspedicijos kariuomenės. Nieko nenutarėta, prie nieko neprieita.

IS NEW YORKO GELEZINKELIŲ STREIKO.

NEW YORKAS, rugs. 21. — Miesto geležinkelių streikas surupino visus biznierių. Streikuoja apie 11 tukstančių darbininkų. Grumojama visuotinu New Yorko darbininkų streiku, jeigu šiandie mayoras Mitchell ir jam padedantys tarpininkai neprikalbins Interborough Rapid Transit ir New York Railways kompanijos nusileisti darbininkams. Jeigu tarpininkų ir paminėtųjų kompanijų konferencija šiandie neduos pasėkmių, darbininkų vadai paskelbs rytoj visuotinę streiką, kurs turės prasidėti sekamą panedėlį.

Septyniosdešimts stambių biznierių susiorganizavę kaipo komisija bandė atkalbinti darbininkų vadovus, kad jie susilaikytų nuo paskelbimo visuotino streiko, bet jų pasistengimai bergždži. Tuo tarpu streikininkams simpatizuojantieji trukdo begioti vagonėliams ir elevatoriams, kuriuos streiklaužos varinėja. Mėtoma į juos plytgaliais, akmenimis etc. Zmonės bijo nelaimingų atsitikimų todėl labai maža kas drįsta karais važiuoti.

UŽ PRIVERSTINĄ KAREIVIAVIMĄ.

Austrijos atstovų butas priima tokį įstatymų sumanymą.

MELBOURNE, Australija, (per Londoną), rugs. 21. — Australijos reprezentantų butas trečiu skaitymu priėmė paduotąjį bilijū apie įvedimą priverstino kareivavimo. Už sumanymą balsavo 47, prieš — 11. Sumanymas bus dabar paduotas visuotinam piliečių nubalsavimui.

GINČAI DELEI SUBMARINŲ KARĖS.

Reichstage bus pakeltas pojurių laivų karės klausimas. BERLINAS, rugs. 22. — Laukiama, kad trumpu laiku Vokietijos atstovų bute išnaujos bus pakeltas submarinų karės klausimas. Delei submarinų veikimo, kaip žinoma, nepersenai turėjo pasitraukti iš jurių ministerijos admirolas von Tirpitz, kuris stovėjo už kuoaršiausių karę su submarinomis prieš pirkybinius talkininkų laivus. Jam buvo priešingas Vokietijos kancielieris von Bethman Hollweg, kuris išrodinėjo palyginamai menkus tos karės rezultatus ir pavojų, grėsiantį Vokietijai, jei dėl jos prisieitų pertraukti ryšiai su Suv. Valstijomis.

Nesenai tapo paskelbti vokiečių spaudoje susirašinėjimai ir ginčai tarp abiejų vokiečių diplomatų srovių — von Bethman Hollwego ir von Tirpitzo.

Iš tų laiškų matyti, kad admirolas von Tirpitz, norėdamas ir toliau tęsti karę submarinomis, suteikdavęs vokiečių atstovų butų neteisingas žinias apie pragaištį, kurią talkininkams darėdavo vokiečių submarinos. Von Tirpitz paduodavo skaitlines, kurios rodydavo daug didesnius nuostolius, negu jie ištikrųjų budavo.

MAISTAS RUSŲ ARMIJOJE.

BERLINAS, rugs. 22. — Pranešimai iš Konstantinopolio tvirtina, kad tarpe rusų kareivių, veikiančių Kaukaze, ištikęs maistas delei stokos maisto. Ketetas oficerių sušaudyta.

FRANCUZAI REIKALAUJA TAIKOS.

PARYŽIUS, rugs. 2. — Deputatas Brizon, socialistas, kalbėdamas atstovų bute padavė kelimą skaitlinių apie Francijos pinigų reikalus.

Jisai pasakė, kad karė Francijai iki šiol kaštavus jau 50,000,000,000 frankų (\$10,000,000,000) ir kad iki kitų metų pabaigai ji dar kaštuosianti 30,000,000,000 frankų (\$6,000,000,000); gi tie pinigai draug su 5,000,000,000 (penkiomis milijardais) frankų šalies atbudavojimui sudarys 85,000,000,000 (85 milijardus) frankų (arba 17,000,000,000 dolerių). Prie šitų pinigų dar reikia pridėti senas Francuzų skolas, kurios siekia 30,000,000,000 (30 milijardų) frankų (arba \$6,000,000,000 — 6 milijardus dolerių). Tokiu budu išviso Francija turės kitais metais skolų virš 115,000,000,000 (115 milijardų) frankų (arba \$23,000,000,000 — 23 milijardus dolerių).

Pasiremdamas visomis tomis skaitlinėmis Brizon reikalavo, kad Francijos valdžia kuogreičiausia pradėtų tarybas taikos įvykdimui Europoje.

TRIS AUSTRŲ KUNIGAİKŠČIAI PRAŠALINTI IŠ SVARBIŲ ARMIJOS VIETŲ.

LONDONAS, rugs. 22. — Dar trys austrų kunigaikščiai tapo prašalinti iš svarbių vietų, kurias jie turėjo austrų armijoje. Vienas jų, butent kunigaikštis Eugene, buvo viršininku austrų armijos, veikiančios Italijos fronte. Jis tapo paskirtas mokslo akademijos globėju Vienoje. Antrasis prašalintųjų kunigaikštis, kunigaikštis Leopoldas Salvator, buvęs generaliu austrų artilerijos prižiūrėtoju, paskirtas globėju Francisko Juozo mokslo, literatūros ir dailės akademijos Pragoje. O tretysis kunigaikštis — admirolas Karolis Steponas, pasiūstas globoti mokslo akademiją Krakuvoje.

Šitos permainos įvyko vokiečiams reikalaujant.

SUMAŽĖJIMAS MIRTINGUMO SUV. VALSTIJOSE.

WASHINGTONAS. — Valdžios statistikas biuras paskelbė skaitlines apie mirtingumą žmonių Suv. Valstijose. Kaip skaitlinės rodo, 1915 metais iš kiekvieno tukstančio Suv. Valstijų gyventojų mirė 13.5 žmonių. Tai žemiausia visoj Suv. Valstijų istorijoje mirtingumo skaitlinė.

1914 metais, pavyzdžiui, mirtingumas buvo taip jau palyginamai mažas, bet visgi didesnis, negu 1915 metais, kadangi 1914 metais iš kiekvieno tukstančio mirė 13.6 žmonių. O laikotarpyje nuo 1901 iki 1905 m. mirėjų skaitlius iš tukstančio siekė vidutiškai 16 žmonių.

VOKIETIJOS SOCIALISTAI SVARSTO TAIKOS KLAUSIMĄ.

LONDONAS, rugs. 22. — Vakar turėjo prasidėti Vokietijos Socialistų Partijos kongresas apsvarstymui klausimo, ar privalo Vokietijai tuojaus taikos jieskoti.

Didžiama delegatų yra priešinga šitam žingsniui, bet mažuma, remianti tai, turi savo tarpe atstovus tokių svarbių apskrčių, kaip Berlino, Leipcigo, Bremeno, Koenigsbergo ir Esseno, o taipgi daugelį Bavarijos ir Saksonijos delegatų.

VĖL DU PONT DIRBTUVJĖE EKSPLOZIJA.

Keturi darbininkai užmušti, trys sužeisti.

HASKELL, N. J., rugs. 22. — Keturi darbininkai užmušti, o trys sužeisti, ir veikiausia mirtinai, ištikus eksplozijai Du Pont parako kompanijos dirbtuvėje. Vienuolika kitų buvusių tuokart dirbtuvėje darbininkų sužeista lengviau.

CHINIJĄ JIESKO \$50,000,000 PASKOLOS.

PEKINAS, rugs. 2. — Chinijos valdžiai butinai reikalinga, ir kuogreičiausia laiku, pinigų. Todel Chinijos valdžia kreipėsi į Amerikos, Anglijos, Rusijos, Francijos ir Japonijos atstovus prašydama paskolinti 50,000,000 dolerių. Visų šių šalių piniguočiai išsireiškė prielankiai suteikimui paskolos.

Graikijos karalius Konstantinas, ačiu kuriam šalis dar iki šiam laikui tebėra neįsivėlus karėn.

MILŽINIŠKI UŽSAKYMAI.

NEW YORKAS, rugs. 22. — Paskelbta, kad Europos kariaujančios valstybės suderėjusios čia milžinišką daugybę vario. Pirma to vario dalis — apie 150,000,000 (150 milijonų) svarų bus išsiųsta Europon bėgiu šesių mėnesių.

DUONA PABRANGS.

Penkcentiniai duonos bakaniukai bus pardavinėjami po 6c.

CHICAGOJE. — The Ward Baking kompanija paskelbė, kad pradėdant 28 rugsėjo diena ji ims pardavinėti penkcentinius duonos bakaniukus po 6c. kiekvieną.

LENKIJOS AUTONOMIJOS PASKELBIMAS ATIDĖTAS.

PETROGRADAS. — Iš užtikimų šaltinių patirta, kad rusų ministerij tarybos pirmininkas B. V. Sturmer ir kiti valdžios atstovai natarę paskelbimą Lenkijos autonomijos koliai kas atidėti. Valdžia buk mananti atsisaukimą į lenkus paskelbti tada, kada rusų kariuomenė įžengs Lenkijon.

REVOLIUCIJA GRAIKIJOJE.

Crete salos revoliucionieriai pavėrė dabartinės Graikijos valdžios činovninkus ir pasiskelbė nebeprizįstantjys karaliaus Konstantino.

LONDONAS, rugs. 22. — Central News korespondentas iš Athenų praneša, kad Graikijos salos Crete gyventojai pavėrė iš vietų senuosius valdininkus ir pasiskelbė nepripažįstantjys karaliaus Konstantino. Jie buk natarę pasiūsti revoliucionierių komitetą į Salonikus. Sukilėliai išsirinko savo valdžią.

(Tai jau nebe pirmas Graikijoje maištas nuo to laiko, kaip bulgarai įsiveržė Graikijon ir užėmė Makedoniją. Pastaruoju mėnesiu rytinėje Graikijos Makedonijos dalyje revoliucionieriai taipjau atsimeitė nuo centralinės graikų valdžios ir išsirinko savąjį. Dabar panašiai kaip Makedonijoje atsikilo ant Crete salos. Crete sala yra 150 mylių ilgio. Josios gyventojų priskaitoma į 300,000. Sala Crete randasi 60 mylių atokume nuo Graikijos pakraščių).

LYNCO TEISMAS.

OLATHE, Kas., rugs. 22. — Minia, susidėjusi iš kokių 60 žmonių, atvažiavo vakar į Olathe automobiluose. Minia surišo šerifą, išaluzė kalėjimo duris ir paėmė iš ten tulį Dudley, kuris užmušė farmerį ir jo žmoną, gyvenusius netoli nuo miestelio Stillwell.

Serifo pati, minia surišus josios vyrą ir užpuolus kalėjimą, išsaulė šerifo pagelbininką. Bet ir pastarasis tapo surištas. Atvykusieji šerifui pagelbon ugnegesiai taipjau nieko negalėjo miniai padaryti.

Minia pasigavus Dudley išvežė jį už miesto ir pakorė ant telefono stulpo.

Užpuoliku šerifas nepažino, kadangi visi jie buvo maskėse.

NAUJAS MILŽINIŠKAS STREIKAS.

SEATTLE, Wash., rugs. 22. — Amerikos uostų darbininkų organizacijos kuone vienbalsiai natarė paskelbti visos šalies uostų darbininkų streiką. Streikas ketinama apsauki palaikymui streikuojančiųjų Vakaruose Pacifiko pakraščių darbininkų. Darbą gali mesti daugiau 75,000 žmonių.

WILKES-BARRE GATVEKARIŲ DARBININKAI GRĮŽTA DARBAN.

WILKES-BARRE, Pa., rugs. 22. — Po vienuolikos mėnesių kovos su kompanija Wilkes-Barre gatvekarių darbininkai rengiasi grįžti darban. Darbininkų atstovai veda derybas su kompanijomis. Streiko galas arti.

ALASKOS MIŠKAI.

WASHINGTONAS, rugs. 22. — Anot Suv. Valstijų miškų departamento pranešimų, pusiausalyje Alaska priauga miško kasmet tiek, kad iš jo galima prikirsti kasdien po 3,000 tonų nesumažinant jų. Apskaitluojama, kad iš Alaskos miškų, jei juos kas iškirstų, galima būtų išpjauti 70,000,000,000 (70 milijardų) pėdų lentų.

Šiuo žuvių gaudymo sezonu norvegai sugavo išviso 51,397,000 treskų, vertės už 20 milijonų dolerių. Visą tą žuvį supirkto Anglija.

Kova Tylėjimu.

Amerikoj yra didžiausia ir stipriausia žinių agentūra vadinama Associated Press. Visi Amerikos laikraščiai ta agentūra naudojami, visiems laikraščiams ji naujienų, žinių ir straipsnių parupina. Bet tai kapitalistinės spaudos įstaiga. Ji — kapitalistų interesų kontroliuojama ir todėl jos parupinamos žinios niekad negali būti bešališkos, ypačiai tokios, kurios kapitalistų ir apskritai valdančiųjų klesų reikalus paliečia.

Tatai geriausia matyt iš tu naujienų, kurias Associated Press paduoda iš darbo lauko, iš darbininkų judėjimo, iš streikų, iš socialistų judėjimo etc.

Dabartinė rinkimų kampanijoj tatai irgi vaizdžiai pasirodo. Kuomet politiškių kapitalistų partijų veikimui paduodami kasdien laikraščiuose puslapių puslapius, apie socialistų veikimą, apie socialistų partiją niekad nerasite pranešta nei eilutės, tartum kad socialistų judėjimo nei bute nebūtu. O juk iš daugelio įvairių politinių partijų socialistų partija ant balsuojamojo lakšto tosi šandie trečioji vietoj, tuojau po republikonų ir demokratų riubrikos! Vadinasi, politiniame Amerikos judėjime socialistų partija užima vyriausią po republikonų ir demokratų partijų vietą.

Del to drg. Allan L. Benson, socialistų kandidatas į prezidentus, ir sako:

“Ar jus pastebėjote, kaip Associated Press skleidžia kasdien po visą Ameriką dagi smulkiusių pranešimų apie prohibicionistų partijos kandidatą į prezidentus, poną Hanly?”

Ar jus kame nors matėte, kad Associated Press butų nors vieną žodelį pašventus paminėjimui tos kampanijos, kurią aš vedu po socialistų partijos vėluva?

Aš neturiu nieko bloga pasakyti prieš tai, kad laikraščiai skelbia apie p. Hanly ir jo partiją. P-s Hanly ir jo partija duoda medžiagos laikraščių žinioms, taigi Associated Press, kaip tokią organizaciją kur užsiima teikiu naujienų kasdieninei spaudai, be abejo, turi laikyti savo priederme, kad pranešus naujienų apie viską — ir apie prohibicionistų veikimą.

Bet kaipgi besielgiama su socialistų partija? Ar gi socialistų partija neįeina dienos žinių sritin? Ar kampanija, kurią aš vedu socialistų partijos reikalais, netveria dalies dienos žinių, dienos atsikimimų?

1912 metais socialistų partija gavo keturis kartus daugiau balsų ne kaip prohibicionistų partija. Tais metais socialistų balsų skaičius buvo dvigubai padidėjęs, o prohibicionistų balsai buvo nupulę: 1892 metais jie buvo gavę daugiau balsų nekad 1912 metais.

Taigi kodėl ta Associated Press taip nevienodai elgiasi, kad apie vieną, ir tai daug silpnesnę, politinę partiją rašo visa, o apie kitą visa ką užtyli?

Vienas atsakymas čia tegali but. Kapitalistų interesai, kurie kontroliuoja Associated Press, nenori, kad žmonės pažintų tą tiesą, kurią aš, socialistų partijos vardu, stengiuos Amerikos žmonėms paskelbti.

Naujienos 1 J. (Tąsa 12 Lž.) Nuo rugpjūčio mėnesio pusės, kuomet aš pradėjau savo kampaniją, aš pasakiau jau nemaža prakalbų, ir tu mano prakalbų klausyties rinkosi didžiūdidžiausios žmonių minios. O betgi Associated Press visa tatai aplenkia: ji, matyt, rokuoja, kad tai neįeina dienos žinių sritin. Ir ji rokuoja taip delto, kad didžiūčiai nenori, idant žmonės atsižintų apie tai, ką socialistai skelbia ir ko jie nori.”

O tai yra vienas iš daugelio budų kovos, kurią kapitalistai veda prieš socialistų judėjimą. Kova užtylėjimu visa, kas socialistai veikia, ką jie skelbia, ko jie nori, idant žmonės juo mažiau apie juos žinotų, juo mažiau išgirstų jų skelbiama tiesos žodį. O jeigu kapitalistų laikraščiai kada nors parašo ką apie socialistus tai visą teisybę apvertę augstyn kojomis, taip lygiai, kaip kad tatai daro ir musiškieji kapitalistų tarnautojai, klerikali judašimtiškieji organai, — tikslu diskredituoti socialistus žmonių akyse.

Jeigu tuos 1,806,019,560 kiaušinių, kuriuos newyorkiečiai suvalgo per metus, sudėtum išilgai eilėn, tai pasidarytų juosta, kurią būtų galima du kartų apjuosti žemę.

Lietuvos Šelpimo Fondas

Aukos L. S. F., surinktos pp. Bulotų ir Zemaitės prakalbose Kewance, Ill. 13 d. rugsėjo, 1916.

Aukavo:

Po 5 dolerius: Kazys Kvietkaitis, Vincas Petraitis, Stasys Laskickas, Juozas Arlauskas, S. Dimidziunas; po 2 dol.: Juozas Budris, F. Rimkus; po 1 dolerį: Tamas Puniš, M. Lakickienė, J. Paškevičius, A. Gedvilas, K. Janilionis, J. Grigaitis, J. Mendelienė, Petras Antonavičius, L. Rimkus; po 75 centus: K. Valančunas; po 50 centų: M. Cernauskas, M. Val., S. V., G. Arlauskienė, J. Jarmulkaitis, Juozas Nedvaras, K. Galeckas, J. Babarskas, P. Bartuševičius, A. Tamošaitis, ponia Janilionienė, P. Antonavičienė, J. Jasaitis; po 25 centus: P. Valiunas, J. Valančunas. Viso \$45.85. Smulkių aukų — \$2.60. Svečių atvirutes su paveikslais pirkto: K. Kvietkaitis, V. Petraitis ir F. Rimkus — po 50c. Viso — \$1.50. Viso labo į L. S. Fondą įplaukė \$49.95.

Su pagarba, T. Puniš.

NAUJI RASTAI

Atsiųsta “Naujienoms” paminėti sekami nauji leidiniai:

Maxim Gorkij: Ant Duomo. Paveikslai keturiuose volumėse. Vertė Karolis Vairas. Išleido L. S. S. A. 60-toji kuopa, So. Boston, Mass. 1916. Spauda “Tėvynės”, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

M. Salčius: Kaip Gyvena Latvija, Anglija, Suomai. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Leidinys No. p8 1916. S. L. A. lešos, “Tėvynės” spauda, 307 W. 30th Street, New York, N. Y.

Redakcijos Atsakymai

P. Matoniui, E. Chicago. — Reikalaujant kalbėtojų reikia kreipties į VIII Rajono organizatorių d. A. Vasiliauską, 3131 Emerald ave., Chicago. Jusų laišką jam ir atidavėme.

Jos. C. Labanuskas, Chgo. — Jusų rašinėlio “Karės laike” negalėsime suvartoti. Perdaug raudų. Rašyti betgi jums sekasi: bandykite rašinėti ir toliau.

Ad. Teveles, Chgo. — “Birževija Viedomosti” adresas toks: Petrograd, Galernaja ul. No. 40.

Jonas B-tis, Cicero. — Eilutes “Saulute miela” netinka. Geriau rašinėkite žinučių.

V. Povilaitis, Terre Haute. — Keistutis Šliupas yra matematiškos instruktorius Wisconsin universitete, Madison, Wis.

Kada persišaldai
Ištrink kaklą, krutinę ir apačias kojų Doro Richter'io
PAIN-EXPELLER
Tuoju apsaugoja nuo ligų ir gyvo Tiktas tikrai su pažymėta marke “TRARA”
25c. ir 50c. Inteliuok visose apytokose arbo stotijose
P. A. D. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York, N. Y.

1915 metais Suv. Valstijose pagaminta 85,914,907 bakų cemento vertės už \$73,886,820.

GALITE PASISKOLINTI PINIGŲ.

Skoliname pinigų darbininkams, kurie dirba ir turi namą. Jeigu jums reikalingi pinigai, kreipkitės iš mūsų. Patarnausime kuo sąžiningiausia.

Galite pasiskolinti nuo \$5 iki \$300.00. Norime patarnauti darbininkams, kurių pridėjimai taip pat geri, kaip ir jų budas. Pinigus skoliname ant jūsų naminių baldų — fortepijono, arklinų, vežimų, apsidraudimo gyvasties ir tt., niekuo neturami nuo jūsų.

Pinigus gausite toje pat dienoje, kurioje kreipisite prie mūsų.

Viską galima atlikti slapta. Jokių pasirašymų nereikalaujame. Jeigu mažai uždirbate, galite skolą mokėti dalimis.

Pasiskolinte \$15.00 mokėsite kas savaitę 50c. Pasiskolinte 50.00 mokėsite 1.50. Pasiskolinte 100.00 mokėsite \$2.50. Bitaras atdaras utarntinkais, ketvergais ir subatomis iki 8 val. vakaro. Panedėliais, seredomis ir pėnyčiomis iki 6 v. vak.

LOCAL LOAN CO.
4647 So. Halsted St., kampus 47th St. (antras augštas). Tel. Drover 2116.

EXTRA NAUJIENA DEL MOTHERŲ, KURIOS NETURI SIUVAMOS MASINOS.

Aš pardavinėju geriausias siuvas masinas, su kuriomis gali ir nemokančios siuti. O jeigu kas turite seną masiną ir nesitvarko gerai, tai duokite ją man pataisyti, o ji sius taip gerai, kaip ir nauja. Gi jeigu turite jau taip išdėvėtą, kad jums nebegalima buti jos pataisyti, tai aš jums ją išmainysiu ant naujos masinos, atrokuodamas \$5 už jusų išdėvėtą masiną. Už visą savo darbą gvarantuojau. Todėl jeigu jūs kas norite turėti gerai siuvančią masiną, malonėkite kreipties laišku, telefonu, arba ypatingai žemiau paduotu adresu, o aš pasiūstengsiu pribūti ir patarnauti kuogeriausia. Vaziuojau į visas dalis miesto Chicago ir į visus Chicago priemiestčius. Adresas:

Kazimieras Szcauskas
1616 Ruble St., Chicago, Ill.
Tel. Canal 6192.
Išsikirkite šitą pranešimą, kad reikale žinotumėte kur kreipties.

CENTRAL MFG. DISTRICT BANK a State Bank.
1112 WEST 35-TH STREET, tai yra vienas blokas į vakarus nuo Morgan gatvės.
Kapitalas ir pervirsūs \$300,000.00. Turtas pervirs dvidejį milijonų.

Padėk pinigus bankon, kuri yra atsakanti ir iš kur gali išimti ant kiekvieno reikalavimo. Pradek pas mus taupinti, mes mokame 3 procentus metams. Galima pradėti taupinti su vienu doleriu.

Sis Valstybinis Bankas yra taip saugus, kaip geriausias ir saugiausias didmiesčio bankas, tik daug parankesnis kas link vietos ir bizito valandų. Del jusų parankumo bankas yra atdaras subatomis iki 9 v. vakare. Paprastomis dienomis iki 4 val. po pietų. Taipgi atliekama abėnai visus bankinius reikalus, kaip didelius ir mažus be skirtumo. L-E-T-U-V-I-S-K-A-I-K-A-A-Sis Bankas yra po valstybės priežiūra su gautimu kapitalu.

Central Manufacturing District Bank
1112 W. 35-ta gatvė.
(Trijis blokas nuo Halsted st.) Chicago, Ill.
Stipriausias ir Didžiausias Bridgeporto Bankas po Valdžios priežiūra.

JOSEPH C. WOLON
Lietuviu Advokatas
Rulmas 902-904 National Life Bldg., 29 So. La Salle st. Chicago, Ill. Tel. Central 6306-6301
Adrasa: Utarntinko, ketvergais ir subatomis iki 8 val. vakaro. No numeris: 1566 MILWAUKEE AVE., CHICAGO, ILL. Tel. Humboldt 97.

WALTER F. SOMMERS
ADVOKATAS,
RECTOR BUILDING
79 W. Monroe St., Room 1307.
CHICAGO, ILL.
Phones: Central 6107 ir 6108

FOTOGRAFIJOS
Pagal naujausią madą, Artistiškai užbaigtos
Turiu didelę praktiką traukime vestuvių paveikslų ir kožnui jaunai porai duodu nepaprastai puikią dovaną. Meldžiu atsilankyti ir persitiktinti, o busite visuku užganėdinti.
Darbas atliekamas gerai, greitai ir pigiau, negu kitur.
Su pagarba,
JONAS P. RASHINSKIS
3213 So. Morgan St., netoli 32-ro gatvės. Chicago.
Tel. Yards 2139

Nauja Krautuvė Laikrodėlių
Visokių auksinių ir sidabrinų papuošalų, ypatingai laikrodėlių, šliubinių žiedų ir t.t., parduodu pigiausia kaina. Gerai taisy visokius laikrodėlius. Kviečiu savo draugus ir pažįstamus ateiti ir pamatyti mano naują krautuvę. Adresas:
J. VENCKUS,
903 W. 33rd St., prieš pat šv. Jurgio bažnyčią, Chicago

Specialistas
Pasekmingi gydymai yra tie, kurie specializuojasi

As esmi specialistas chronišku ligų, kaip tai:

Užduodimo kraujo, skilimo, triušeris, inkstų ir nervų, užduodimo skuro, skandėjimo gryša, nervų, kimo ir kitų privatikų ligų. Mano metodas yra naujas ir unikalus. As nieko nemau už valdus. As turin geriausiai intalysta ofisa Chicagoje, Elektrinis masinas, X-ray gydymai, mediciliskos prietaisai. Pūntaisie carne gydymai sifilise ir reumatizmo. Viskas už labai mažą mokesči.

PASITARIMAS SU MANIMI DYKAI
914 PAGERINTAS 606
TIKRAS
Heidimas į gijas. Ištrimas kraujo ir analizavimas šlapimo daroma be jokio mokesčio.
VALANDOS: Nuo 9 ryte iki 9 vakaro. 9-12 val. ir 6-9 val. su mokesčiu.
Dr. C. R. LAYTON
14 SO. HALSTED ST.
2-ras augštas
arti Madison

Rusiškos ir Turkiškos vanos
2th st. Tel. Kodas 8902. Paulina st. Tel. Western 1
pool) 3514-16 W. 12th St., arti St. Louis Ave ir 1115-17 S. Paulina St., arti 12th St.

DOUGLAS BATH
RUSSIAN TURKISH BATH
25c
75c
20c
BATH WITH SALT 25c

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVISKA
APTIEKA
Sutaisau receptus su didžiausia atdara, nežinanti ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktaru. Tai vietinė Lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoj. Gyduoliu gali gaut kokios tik pasaulij yra vartojamos. Gali reikalauti per laiškus, o aš priisiu per express.
K. Sidlauskis
Aptiekorius ir savininkas
SOUTH BOSTON, MASS.

Lietuva Band ir Orchestra

laiko susirinkimus ir praktikas po num. 3301 So. Morgan str., 8:30 val. kas pėnyčios vakare. Telefonas Drover 2266. Viršminėta organizacija apima visokius darbus visoje muzikos srityje. Norintieji samdyti muziką bile ant kokio darbo, malonėkite kreipties į šias ypatus: K. J. Filipovič, 3213 S. Morgan st., Tananvez Savings banke, tel. Yards 6870, namų tel. Beverly 3036; Alex Budris, 1920 No. Oakley ave.; Wm. Norbutas, 4065 So. Washnaw ave.; Phone Yards 6906; S. Bartkiewicz, 926 W. 33rd str.; Michael Danavskis, 2227 W. 21 Place, Phone Canal 5921, arba 1 Headquarters kas pėnyčią, kur atsiūna praktikas. Matykite dirigenta K. J. Filipovič. Samdydami muzikantus reikalaukite unijos. Kartos ir kontrakto muzikantus neturėdamas, nėra atsakomybėje atsitikus kokiai nors priežastiai. Taipgi yra kviečiami lietuviai muzikantai prisirašyti mūsų organizacijai, o kur randasi lietuviai benai, tai jiems yra suteikiami čarteriai.

Dr. J. VAN PAING
Vyrų Chroniškos Ligos
Elektriška Diagnoza ir Gydymas
Speciališką mediciną nuo užduodimo kraujo
Vandenėta medega slaptom ligom
2659 W. MADISON ST., kampus
Hayne Ave., virš aptiekos.
Valandos 7-9 vak. nedėl. 10-12

MASTER SYSTEM
Mokykis kirpimo ir designing vyriskų ir moteriškų aprėdalu.
Musų sistema ir ypatingas mokymas padarys jus žinovu į trumpą laiką. Mes turime didžiausius ir geriausius kirpimo-designing — ir siuvimo skyrius, kur mes suteiksime praktiską patyrimą kuomet jus mokysitės. Elektra varomos masinos musų siuvimo skyriuose.
Jūs esate užkvičiami aplankyti ir pamatyti musų mokyklą bėlėnku dieną ar vakarus ir gauti specialiską pigią kainą.
Master Designing School,
J. P. Kasnicka, principatas,
118 N. La Salle st., Room 410, 416, 417, Prieš City Hall.

Vyrams ir Jauniems Vaikinams
Rudenines Drapanos Jau Gatavos
Ši krautuvė užlaiko šiuo laiku vieną didžiausių ir geriausių sandėlių Hart Schaffner ir Marx drapanų kada-nors paaukautu Roselande

Kuomet mes sakome “dideli” sandėliai, mes suprantame jusų pirmąsį pasirinkimą; kuomet mes sakome “geriausi” sandėliai, mes suprantame geriausia del jusų.

Kitais žodžiais, mes išrinkome šiuos laborus delei jų kokybės-vertės del jusų. Jie yra sudėli ne delto, kad butų nešioji, bet del to, kad butų parduoti. Tokiu būdu jus nešioja; jie duoda patarnavimą ir užganėdinimą, — tai yra musų geriausias planas.

Nauji Rudeniniai Siutai ir Overkotai po \$18, \$20, \$25 ir augščiau
Taipgi po \$10, \$12 ir \$15

Rudeninės išvien apatnešos nuo \$1.00 iki \$6.00. 2-jų šmoly apatnešos nuo 50c. iki \$3.00.
Svederiai nuo \$1.50 iki \$7.50.

ROSELAND'O GERIAUSIA IRKRAUTUVĖ DRAPANŲ IR ČEVERYKŲ DIDŽIAUSIA
BACH BROS.
Michigan Ave. ir 115-ta gatvė.
NAMAS
HART SCHAFFNER ir MARX
Florsheim Čeveryka DRABUŽIŲ Stetson Skrybėlės

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Mūsų korespondentų pranešimai

ROCHESTER, N. Y.

Rugsėjo 13 d. Tėvynės Mylėtojų Dr. jos 52 ir A. L. T. Sandaros 21 kuopos parengė prakalbas. Kalbėtoju buvo labai augšto mokslo vyras, jaunas medicinos studentas iš Philadelphijos universiteto — p. A. Strikulis. Mūsų patriotai minėtoji ponaitį labai reklamavo. Matyt, tas labai "augšto mokslo" vyras, neturi nė mažiausio nuoseklumo savo kalboje. Jis pliauškia kas tik jam papuola, kad apjuodintų publikos akyse socialistus ir šiaip socialistams simpatizuojančius žmones. Kalbėtojas sakė kalbėsiąs "apie lietuvių senovę", ir dabartinį lietuvių gyvenimą. Bet ant nelaimės jo kalba išėjo net keliose temose, ir nei vienos neišrišė. Vietoj kalbėjus apie lietuvių, "augšto mokslo" vyras painiojosi, grąibstydamosi tai egiptenų, graikų ir kitų senovės tautų gyvenime. Apie senovės lietuvių gyvenimą jis nieko nepasakė, tik tai garbino Vaidevutį, Živylę ir kitus, primindamas, kad Vaidevutis ir kiti buvę geri lietuvių tautos mylėtojai ir už tautos meilę atsidavę susideginti ant laužo. Kuniakštystė Živylę taipgi buvus viena iš lietuvių tautos mylėtojų. Kaip faktą priminė, kad ir Živylė kardu nudurus savo mylimą vadą, kuris atidavęs rusams vieną miestą (nepasakė kokį) už paliuosavimą iš kalėjimo savo mylimosios kuniakštystės Živylės.

Antru atvėju pludo socialistus ir gerb. A. Bulotą. Sakė: "kuri karvė daug baubia, ta mažai pieno duoda. Taip ir su p. Bulota." Matote, tas "augšto mokslo" vy-

ras nesisarmatijo prilyginti gerb. A. Bulotą prie... karvės! Socialistus mėgino visai kandžioti. Raudoną socialistų veluą jis prilygino prie girtuoklio raudonos nosies. Tokias SLA., TMD. ir ALT Sandarą jis garbino kiek drutas. Girdi, tai lietuvių išganymas ir tt.

Rinkta ir aukos, surinkta 19 dol. su centais, iš kurių 12 dol. bus išaikovota "augšto mokslo" vyrui už kelionę su spycium, o likusieji 7 dol. turbut teks G. ir Autonomijos Fondams.

S. Paūlnietis.

SIoux CITY, IOWA.

Sioux City yra neperdidelis miestas, bet smagu jame gyventi, nes namai pastatyta retai, tvarkingai ir nėra jokio susikimšimo. Oras taipgi gana tyras. Aplink miestą gražus, neperdideli kalneliai, o gyvenamieji namai daugiausia paskendę medžiuose, kas vasaros laike priduoja daug gražumo.

Viena iš didžiausių dirbtuvių čia yra gyvulių skerdyklos; randasi keletas ir kitokių dirbtuvių. Uždarbiai neprastesni kaip ir kitur.

Gyventojų mieste yra apie 65,000, tarpe kurių apie 7 šimtai lietuvių.

Lietuviai čia turi, rodos, šešias draugijas: SLA. 4 kuopa, SLRK. kuopa, SJD., SKD., S. O. Mot. D. ir L. Teat. D. prie SLA. 4 kuopos. Yra ir L. S. S. kuopa, bet mitingų ar šiaip kokio veikimo negirdėti. O gal jau pakrikus. Draugijos ir abelnai visi lietuviai neperblogiausiame sutikime gyvena. Tik tose draugijose prasilavinusių

veikėjų labai maža.

Bet visgi šis-tas veikiamas ir pas mus. Štai rugsėjo 17 d. r. pesniu LTD. tapo parengta vakarėlis. Lošta koemdijs "Gudri Našlė". Vakaras pamarginta dainomis, deklamacijomis, monologu ir šokiais.

Abelnai, vakarėlis nusidavė neblogai. Artistai-mėgėjai, nors nepergeriausia sulošė, bet ir neblogai. Peikti jų negalima, greičiau pagyrti ir patarti, kad ateityje ir daugiau tokių vakarėlių parengtų ir pasistengtų viską da geriau atlikti.

Lošime geriausiai pasižymėjo: B. Stokoniūtė (Mencienės našlės rolė), P. Ražanskas (Mieliausko rolė), A. Banis (Bitės šiuve-jo rolė). Kiti irgi neblagai lošė.

B. Stukonaitė, gana puikiai padeklamavo eiles "Saulutė pakilo." K. Opanskis deklamavo "O, matušė brangi" — taipjau neblagai. Maža mergaitė, apie 6 ar 7 metų, kurios pravardės neteko sužinoti, ji nors dą mažytė, bet gana puikiai deklamavo. Pagirtini tėvai, kad savo vaikučius iš mažens pratina gerų ir gražių dalykų.

J. Skobiczkas sulošė monologą: "Darbininkas" — gerai atliko. Toliau J. Skobiczkas padainavo tris daineles: "Zvaigždėlė Naktų," "Miškas užia" ir "ilksminkimės", puikiai pavyko jam sudainuoti, kas padarė nemažą įspūdį ant publikos.

Linkėtina LTD. Rateliui kuogeriausios kloties. Geistina, kad jis ir daugiau panašių vakarėlių parengtų.

Silpnas Drašulis.

ROCHESTER, N. Y.

Nuo vasario 27 d. 1911 metų šiame mieste gyvuoja "Aido" choras, kuris užsima ne tik dainavimu, bet yra nemaža pasidarbavęs lošimais ir šiaip visokiais pasilinksminimo vakarais. Jis beto dalyvauja sykiu su kitoms draugijoms visokiuose apvaikščiojimuose. Pagalios priklauso prie L. S. F. skyriaus. Nors tai bepartvyiška įstaiga, bet mūsų "tautiečiai" vistiek jo neapkenčia. Štai ką jie daro. Rugsėjo 13 d. TMD. ir ALTS. kuopos parengė prakalbas; tą pačią dieną "Aido" choras turėjo savo susirinkimą. Pertraukus prakalbas pirmininkas p. P. Petronis sukia nuo estrados "Aido" chorą dainuoti. Ir nedavęs jokio formališko užkviatimo pirmiau!.. Negana to, po prakalbų, apie 10 val. vak., kitas ALTS. šulas, kuris buvo išrinktas, kad susausti visas draugijas prie bendro veikimo Lietuvių Dienoje, pasiūkęs "Aido" choro pirmininką į kampa išako, kad "Aido" choras išrinktų delegatus į tą konferenciją. Kviečia lig ir nenorėdami, ar nežinodami kur ir kada "aidiečiai" turi savo susirinkimą. Argi reikia didesnio paniekimo ir išjuokimo kaip šitas? Įstaiga, turinti daugiau narių negu sudėjus abi augščiau minėtas kuopas, pajaukiama ir atstumama į šalį. Bet "Aido" choras nedavė save pajaukti. Dabar nekuri "tautiečiai" taip užpyko, kad net po stubas vaikšto ir "aidiečius" "Jurgiais" vadina. Nesakyčiau nieko, jei tai darytų žmonės, kurie nieko nesupranta, bet taip nepadoriai elgiasi tie, kuire skaito save inteligentais, Lietuvoje esą gimnazijas baigę. Man tečiaus rodosi, kad mokytas žmogus niekada taip nedarys ir nešmeiš gero draugijos vardo. Gaila man jų, bet nieko negalima padaryti. Tokiems žmonėms nieko negelbsti. Kirvis.

EAST CHICAGO, IND.

Iš kitų miestų skaitome laikraščiuose žinutes, kur lietuviai stropiai rengiasi prie Lietuvių Dienos, kad parinkus aukų naujai nukentėjusių del karės. Bet mes east chicagiečiai, nė nesirūpinam apie tai. Rodos, kad mes ne iš tos pačios Lietuvos atkeliavę... Laiko nedaug, reikia sukurti darbuoties. Ateinančiam nedėdienij turės savo susirinkimą L. A. U. Kliubas ir Moterų Sv. Onos Draugystė. Vertėtų apkalbėti tą dalyką ir išrinkus komitetą stverties darbo. Taipjau T. M. D. 127 kp. ir Sv. Stanisla-vo Draugystės pasirupinkite kuogreičiausia stverties darbo, kad juodaugiau pagalbos suteikus bādū mirstančiai Lietuvai.

Darbai čia eina gerai ir darbą nesunku gauti. 14 d. rugsėjo čia susstrekavo Republic Iron and Steel Co. darbininkai. Reikalauja pakelimo mokesties po 3c į valandą. Streikas, manoma, bus laimėtas, nes streiklaužių nesiranda. Toje dirbtuvėje daugiausia dirba lenkai ir lietuviai. Nors darbininkai neorganizuoti, bet laikosi gerai. Patartina lietuviams neiti į tą dirbtuvę streiklaužiant, — mes kovojame už didesnį kšnį duonos.

Pipiras.

BROCKTON, MASS.

Rugsėjo 17 d. Tautiško Namo Dr. jos knygnas surengė prakalbas. Kalbėjo p. F. J. Bagočius iš S. Boston, Mass. Kalbėjo liem atvėjais. Pirmu atvėju kalbėjo apie "žmonijos idealus ir civilizaciją." Pabriežė mokslo reikalaujamą darbininkams ir kokią naudą jis nesa žmonijai. Abelnai, jo prakalba suteikė daug nauja ir indomaus atsilankiusiems.

Zmonių buvo apie penki šimtai ir visi liko patenkinti prakal- ba. Pertraukoje rinkta aukos kny-

gyno naurai. Surinkta \$17.30 Laike aukų rinkimo gerb. Alb. Stankus puikiai pagriežė ant smuiko.

Antru atvėju p. Bagočius kalbėjo apie Lietuvą. Ir šį syk jo prakalba buvo pilnai pavykus.

Beje, vakaro tvarkos vedėjas pranešė susirinkusiems, kad šią žiem p. F. J. Bagočius rengiasi prie visos eilės paskaitų. — Skaitysias 30 paskaitų įvairiose temose. Beto, sekamą nedėdienį, t. y. 24 d. rugsėjo tas pats knygnas rengia kitas prakalbas. Kalbėti pakviesta d. St. Michelsonas, "Keleivio" redaktorius.

Rugsėjo 1 Gd. čia apsigvedė senas mūsų draugas ir vietinio Soc. Party Lietuvių skyriaus narys d. Andrius Kireilis. Apsigvedė su p-le Step. Zilevičiute. Drg. A. Kireilis yra žinomas kaip nenuo- alsus vietos veikėjas, priklausąs prie kelių vietos draugijų. Jau- navedžia dirba kurpių dirbtuvėje.

Sluībā emė civilj, taigi vestu- vėse apsieita be jokių senovės įpročių ir triukšmo. Susirinko nemažas būrelis draugų ir paž- stamų ir, pasilinksminę, palinkė- ję jaunavedžiams laimingo šei- myninio sugyvenimo, išsiskirstė.

Beje, rugsėjo 2 d. čia apsigvedė senas ir visiems žinomas laisva- manis — Antanas Beržinis su p-le V. Lukošute. Bet... mūsų laisvamanis įstojo "moterystės stoną" tik prabaštėlio pagelba. Mat pas mus tokie ypatingi tie laisvamaniai: jie tik žodžiais yra bedieviai, o darbas...

Brocktono Reporteris.

Terese Bendikienė (po tėvų vardu Terese Seckitė) iš Marijampolės miesto, Suvalkų gubernijos, mirė Bejos 5 diena ir tapo palaidota ant Sv. Skoplicenos kapių Philadelphijoje paliko savo vyrą su dviem srautom dideliame mūlindime. Amerikoje išgyveno 13 metų. Lai jai buna rami A- merikos žemėlė. Jei kas norėtų platesnių žinių, lai kreipiasi šiuo adresu: P. Bendick, P. O. Box 36, Mong. Co., Cheltenham, Pa.

THE PEOPLES FURNITURE CO.

Pirma Lietuviška kooperatiška rakandų krautuvė

1930-1932 So. Halsted Street

Atsidarys Subatoje, 23-čia d. Rugsejo, 1916 m.

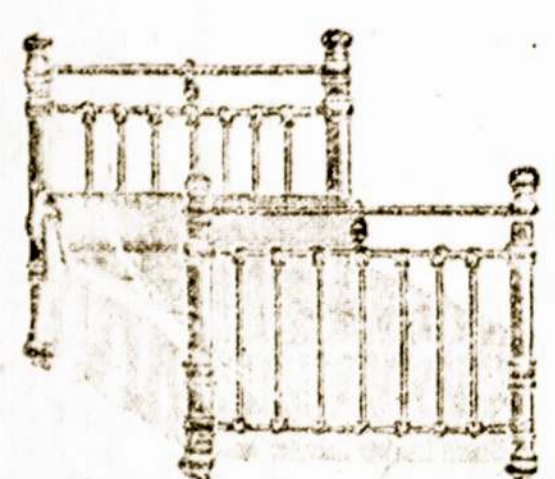
Turime grajinamų mašinių su lietuviškais rekordais nuo

\$10 iki \$100

Supamosios kedės, ažuolinės ir juodmedžio, nuo

\$1.50 iki \$20

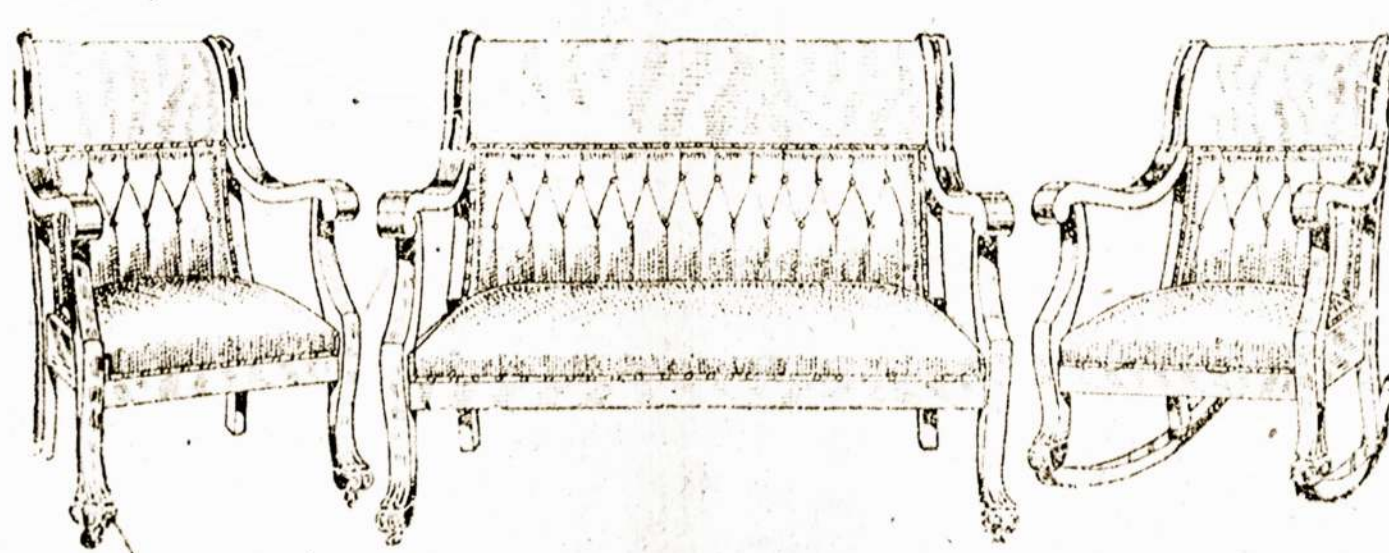
Misinginės ir plieninės lovos visokio dydžio ir kofiorio nuo

\$3.95 iki \$35

K VIECLAME gerbiama visuomenę atsilankyti ant atidarymo dienos į mūsų naują krautuvę, ir apsipazinti kaip su prekėmis, taip ir su tavorais, kurie yra supirkti iš geriausių firmų ir yra garantuoti, kad užganėdins kiekvieną pirkėją. Norėdami suėdyti pinigų ir laiką, atsilankykite pas mus, o mes užtikriname pilną užganėdinimą arba gražiname pinigus. Kad padarius atidarymo dieną intekmingesne, paskyrėme duoti gražias dovanas dykai su kožu pirkiniiu. Tavorų kainas čionai nededame delto, jóg pas mus atėję galėsite gauti už kokią kainą tik norėsite.

Mes pardudame už pinigų arba ant lengvų išmokėjimų, ir pristatome tavorus saugiai ir greitai, su dideliu troku, į visas dalis miesto ir į aplinkinius miestelius.

KRAUTUVĖ BUS ATDARA KOZNĄ VAKARĄ LIGI 9-TOS VAL. VAKARE, SUBATOMIS LIGI 10 VAK.

Svetaunės setai, skura apmušti, nuo

\$25 iki \$100

P. S. NEAPSIRIKITE, TĖMYKIT LIETUVISKĄ PARĄŠĄ ANT VIRSAUS DURIŲ SU ŽALIU FRONTU.

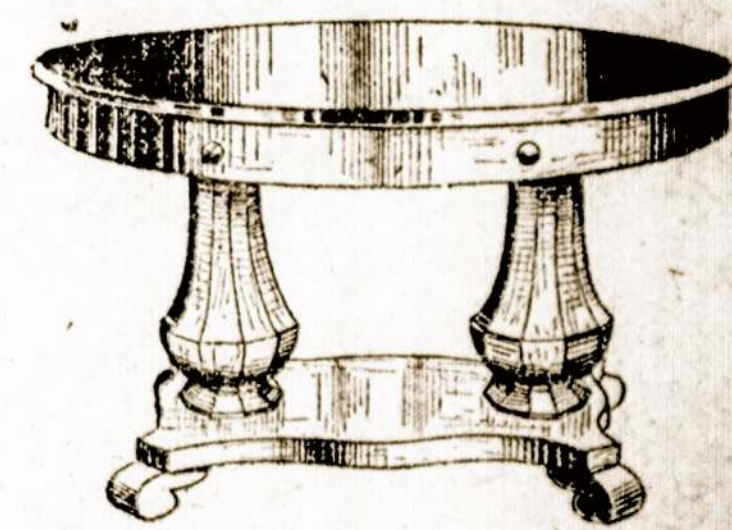
Sildomi ir kukniniai pečiai visokio gatunko nuo

\$3.50 iki \$60

Komodos visokio dydžio ir su pagražinimais nuo

\$3.95 iki \$50

Stalų del svetruiomio, kuknios, miegruimio ir knygnyno nuo

\$1.00 iki \$25

THE PEOPLES FURNITURE CO. 1930-1932 SO. HALSTED ST.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published daily by Lithuanian News Publishing Company. Address: 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone Canal 1506.
Entered as second-class matter March 7, 1914, at the Post office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.
Terms of subscription:
In Chicago, by carriers, per week 12 cts; by mail, one year \$6.00. Outside Chicago, by mail, one year, \$5.00.

NAUJIENOS
Pirmas Lietuvos Dienraštis Amerikoje
Eina iš Chicago kasdien.
Leidžia Naujienų Bendrovė.
Prenumeratos kainos:
Chicagoje — per išnešiotojus 12 centų savaitėje. Paštu siunčiant, Chicagoje mėnesis \$6.00, pusė metų \$3.50.
Kitur, ne Chicagoje, mėnesis... \$5.00
Pusė metų... \$3.00
Pirmas mėnesiams... \$1.75
Dvi mėnesiams... \$1.25
Europoje, mėnesis... \$7.00

Redaktorių matyti galima tikrai nuo 5 iki 5:30 val. vakare

Redakcijos Straipsniai

Republikonai rengiasi padaryti 8 valandų darbo dienos įstatymą (neseniai perėjus kongrese) šio rudens rinkimų kampanijos "issue" (pamatinis klausimas). Tai yra, be abejonės, drąsu, bet kaip tatau charakte rizuoja šios šalies santykius! Republikonai nori, kad piliečiai balsuotų už juos už tai, kad jie stoja prieš 8 valandų darbo įstatymą.

Jeigu organizuotieji darbininkai, grasindami streiku, priverčia kapitalistų klesai išpildyti jų reikalavimus, tai tatau yra "banditizmas." Jeigu kapitalistai su pagalba apsiginklavusių mušėikų priverčia darbininkus dirbt už bado algas (Colorado, West Virginia, Lawrence ir tt.), tai tatau yra "civilizacija" ir "žmoniskumas."

Geležinkelių darbininkai atmetė arbitraciją 8 val. darbo dienos klausime. Kapitalistų spauda už tai praekė juos. New Yorko gatvėkarių kompanijos atmetė arbitraciją ginčuose su savo darbininkais. Jiems nė žodžio papeikimo iš kapitalistų spaudos bus.

Ką veikia Suv. Valstijų kariuomenė Meksikoje?

Pasak "ontologijos studento" Bulota gauna \$25.00 dienoje, Bulofienė gauna \$25.00 dienoje, "supuvusi boba" Zemaite gauna \$25.00 dienoje, ir "abudu Bulotų vaikai" gauna po \$25.00 dienoje. O likusieji pinigai eina revoliucijos reikalams, t. y. katalikiškų bažnyčių griovimui ir katalikiškų kunigų žudymui.

Tautininkai su klerikalais tvirtina, kad Lietuvoje visos srovės ir partijos veikia išvien. Bet kada pareikalauja, kad trečdalis surinktųjų Lietuvių Dienoje aukų būtų pasiųsta "Agronomijos ir teisių pabelbos draugijai" kurioje veikia progresyviai žmonės, tai jie kelia "gvolta."

Olszewskio laikraštis "Lietuva" anamet patyrė, kad už privatinės skoles vieno "Naujienų" dalininko šėrai buvo paroduoti už puskę, ir jį tuoj pašelbė, kad "Naujienų" Bendrovė jau bankrutijanti, nes jos šėrai neturį vertės.

Butų indomu žinot, kaip stovi dabar privatinio Olszewskio banko "šėrai."

Butus savo laikraštyje kad Chicago laikraštis skelbė jįsi situaciją dalį socialistų organizacijoms organizuoti, bet penktą au Nes ve

ky dalį toms draugijoms Lietuvoje, kurioms pritaria Lietuvos Šelpimo Fondas ir remiančios jį organizacijos). Bet tą patį pranešimą "Naujienose" jisai vadina jo "minties iškrypimu."

Antras "metodologas" — ir nemažiau nachališkas už pirmąjį.

"Lietuvos" korespondentas praneša, kad progresyvės lietuvių visuomenės susirinkime Chicagoje į Lietuvos Dienos Komitetą buvęs išrinktas Grigaitis. "Fain" korespondentas!

"Nors vieną dieną pasirodykime lietuviams esą. Todel suradkykime Lietuvos Dienos darbą, atstumdami nuo jo progresyvę visuomenę." — Iš "Lietuvos" editorialų apie lietuviystę ir lautos vienybę.

Paaiškinimas.

Iš vienos vietos klausia mus: ar galima rinkti aukas Lietuvos Dienoje be žinios Wilkes-Barre's C. Komiteto?

Žinoma, kad galima! Joks komitetas neturi monopolio ant Lietuvos Dienos, ir joks komitetas neturi teisės diktuoti kurios nors kolonijos lietuviams, kaip jie turi elgties.

Tos organizacijos ir tie žmonės, kurie iki šiol rėmė Lietuvos Šelpimo Fondą, geriausiai padarys, jeigu, surinkę aukas Lietuvos Dienoje, pasiųs jas į to Fondo izdą.

Lietuvos Šelpimo Fondas siunčia aukas stačiai į Lietuvą — tenai, kur šiandie labiausiai reikalinga pagelba.

Republikonų agentai.

"Naujienos" sugavo ir pasmerkė vieną republikonų agentą, veikiantį tarpe S. L. A. narių — Dr. A. Graičiuna. Panašių agentų tečiaus knibždėte-knibžda ir kitokiose darbininkų organizacijose.

Neseniai delei vieno tokio agento iškilo stambus skandalas Illinois valstijos angliakasių unijoje. Tos unijos prezidentas Frank Farrington per kaikuriuos laikraščius emė agituoti, kad angliakasiai balsuotų už Frank L. Smith'ą, republikonų kandidatą į gubernatorių. Maimieriai pasipiktino tokiu savo viršininko darbu. Jų tarpe pasklido gandas, kad Farrington esąs parsidavęs Smith'ui už \$10,000.

Unijos prezidentą tečiaus karštai gynė nuo tokių kaltinimų jos vice-prezidentas Frank Hefferly. Bet koks buvo nusistebėjimas to apginėjo, kada jisai išgirdo, jogei pats Farrington viešai prisipažino Christofer'e gavęs \$1,000 iš partijos, už kurią jisai agitavo už tuos pinigus, girdi, jisai samdęs bedarbius angliakasius, kad jie "dirbtų" už republikonų kandidatą. Frank Hefferly pertraukė su tuo parsidavėliu visus ryšius.

Frank Farrington, be abejonės, išlėks iš unijos prezidento vietos.

Taigi matome, kad tie kapitalistiškųjų politikierių agentai dirba ne uždyką. Jie neša demoralizaciją į darbininkų eiles delto, kad jiems už tai užmokėta.

Kiek atlyginimo už savo pasidarbavimą "lietuvių draugo" Smith'o labui gavo musų daktaras?

Argumentas --- bet prieš ką?

Republikonų kandidatas į Suv. Valstijų prezidentus Charles Evans Hughes atakuoja kongreso išleistąjį įstatymą, kuris suteikia geležinkelių darbininkams 8 val. darbo dieną. Jisai sako, kad tas įstatymas padidina geležinkelių išlaidas. Padengti jas turėsia galų-gale žmonės, taigi tas įstatymas reiškias apsunktiama

publikai.

Tai yra tiesa, bet ne visa tiesa. P-as Hughes be reikalo pertraukia savo argumentaciją nurodymu to, kad padidintos geležinkelių biznio išlaidos puls ant žmonių pečių. Jisai turėtų eit toliau ir pastatyti klausimą: kodėl tas išlaidas turės nešti žmonės?

Kodėl žmonės, o ne kompanijos?

Juk pelną iš geležinkelių biznio ima kompanijos. Juk to pelno jos gauna šimtus milijonų dolerių. Tai kodėl-gi žmonės turi dengti padidėjusias kompanijų biznio išlaidas?

Taip yra dabar delto, kad geležinkelių kompanijos varo biznį, tiktai savo naudos paisydamos, ir delto, kad jos turi galią priverst žmones savo naudai tarnaut — nes geležinkeliai, be kurių žmonės negali apsieiti, yra privatinėje kompanijų nuosavybėje.

Privatinė nuosavybė ant geležinkelių — štai kas yra priežastis to, kad, nežiurint milžiniškų kompanijų pelnų, žmonės turi iš savo kišenius padengt padidėjusias prie 8 valandų darbo dienos išlaidas geležinkelių biznyje.

Šis įstatymas, vadinasi, yra naujas argumentas prieš privatinę nuosavybę ant geležinkelių.

Tegul valstybė paima geležinkelius į savo rankas, tada ir prie aštuonių valandų darbo dienos žmonės galės naudotis geležinkeliais už pigesnę mokestį, negu iki šiol.

Mokinimasi ir lavinimasi.

Vakar mes nurodėme trukumą inteligentiškų įgytųjų darbininkų judėjime ir išreiškėme tą mintį, kad tos inteligentiškos įgytosios reikia tverti iš pačių darbininkų.

Kokiu budu? Yra du pamatiniai keliu įgyti mokslo: mokinimasi ir lavinimasi keliai. Mokinimasi kelias — tai lankymas mokyklų; o lavinimasi — tai darbas tam tikruose pačių užinteresuotųjų žmonių įsteigtuose rateliuose.

Aišku, kad mokyklų lankymas tėra priemas tiktai labai apribotam darbininkų skaičiui. Paprastos mokyklos, beto, suteikia labai mažai tų dalykų, kurių ypatingai reikia darbininkiško judėjimo veikėjui. Pilną savo naudą jos atneša darbininkui tiktai tada, kada jisai turi progos daug laiko praleisti jose. Bet tuomet jisai jau nutolsta nuo savo klesos draugų ir dažnai net patampa visai svetimas jiems.

Tinkamesnės tam tikslui, apie kurį mes kalbame — prirengimui apšviestų darbininkiškų veikėjų — yra specialės darbininkiškos mokyklos, panašios į New Yorko "Rand School." Tik jų koliai kas dar yra labai maža, ir daugeliu yra persunku jas pasiekti. Kad vienas - antras darbininkas galėtų lankyti tokią pav. "Rand School," tai reikia gausios kelių šimtų jų draugų paramos.

Nepalyginamai lengvesnis ir priemamesnis budas apšviesti darbininkas yra lavinimasi rateliai. Per tų ratelių "klesas" jau yra perėję burliai lietuvių darbininkų ir daugelis jų tenai pasitėnai "apsitašė." Bet lavinimasi rateliai iki šiol veikė pas mus labai netvarkiai, ir todėl jie toli gražu nedavė tos naudos, kurios iš jų reikėtų laukti.

Lavinimasi rateliai pas mus dygsta kaip grybai po lietaus, ir dažniausiai taip-pat staigiai nyksta. Jie susideda kone visur iš menkai pamokintų žmonių, kuriems nėra kas duotų nurodymo ir patarimo. Kiek-nors giliau apmąstyto veikimo pleno jie neturi. Vienintelis pasimokinimo šaltinis tų ratelių nariams yra jie patys — ratelių nariai. Todel ir beveik vienintelis jų lavinimosi budas tai minėtų apsimainymas, diskusijos (dabar kaikuriuose rateliuose jau eina į madą bend-

ras rimtesnių knygų skaitymas ir apsvarstymas perskaityto).

Kad lavinimosi ratelių darbas būtų našesnis, reikia juos pastatyti ant geresnių pamatų. Paskutinis L. S. S. suvažiavimas padarė naudingą nutarimą išdirbt lavinimosi programą su nurodymu tinkamos galės rateliai nudoties. Bet jiems reikia da ir vedėjų, kurie sugebėtų padėt nariams išrišt paimesnį klausimą arba prigebelt jiems žinomis, kurių negalima pasemt iš lietuvių literatūros. Pagalios, turi but daugiau sistemos ratelių steigime ir daugiau susizinojimo jų tarpe.

Lavinimosi rateliai tečiaus, kad ir dar taip pagerinti, negali kažin-kiek duoti darbininkui. Ratelio uždavinys visuomet bus pritraukti didesnį skaičių žmonių, kad juos užinteresavus proto darbu; paimus lavinimosi dalykus jisai noroms-nenoroms turi atidėti į šalį, kad nebuidžius mažiau prisirengusiųjų savo narių. Taigi gilesnio išlavimo tikslams reikia kitokių įstaigų. Apie tai pakalbėsime ryto.

APŽVALGA

NET IR JI PIKTINASI.

Net ir "Vienybė L." pasipiktino tais faktų klastavimais, kurių nuolatos dasleidžia savo organe kun. Maliauskas. Ji rašo:

Kad jau pasitaiko šiaip kokių nors faktų neteisingas perdavimas, galima atleisti, juk kiekvienas tuos faktus perduoda taip kaip geriausiai supranta. Bet didelė nuodėmė, kuomet nustatyti ir patvirtyti istorijos faktai klastuojami. Ir kas pikčiausiai, kad tai daro ne koki prasti raštinkėliai neregavę augštesnio mokslo, bet vyrai su augštu išsilavinimu turinti universiteto daktarišką mokslišką laipsnį.

Taip tai "garsus" daktaras k. Maliauskis savo redaguojamam laikraštinio indėjo trumpą garsaus astronomo Koperniko biografiją, kurioje parodomu, kiek daug Kopernikas nuveikė astronomijos srityje. Anot "Draugo" Kopernikas vis taisė savo knygą nenorėdamas ją išleisti. Tiktai kardinalui labai meldžiant, jis tą knygą išleido, kuri ir pastatė ant kojų visą astronomijos mokslą. Paskui parodoma, kad protestonų atskalos tvėrėjas Martinus Liuteris tą Koperniko mokslą smerkęs ir tt.

Vienu žodžiu, sulyg "Draugo" išėina, kad katalikiškoji bažnyčia už tokį pasidarbavimą glostė Koperniką, gėrėjosi jo darbais, o tik tas nevidonas Liuteris buvo tikru persekiotoju.

Tiesa, Liuteris Koperniką vadino durniumi (Der Narr) ir tuomi užsiganėdino, bet daug aštriau su Koperniku elgėsi tuometinė dvasiškija, kuri Koperniko knygą "De revolutionibus orbium coelestium" nutėisė ir uždraudė. "Draugas" rodo turėtų žinoti tą dekretą, kuris išėjo kovo 5 d. 1616 m. ir po kuriuom yra kardinalo Sessiliaus parašas.

Negalime but teisėjais tų laikų dvasiškijos. Tuomet buvo kita gadyne, kitoki įsitikinimai, kitokis mąstymo budas. Bet visgi tas neleidžia iškrepinti patį faktą. Kun. Daktaras Maliauskis perviršija net patį popiežių, kuris visgi leido mokslinėms tyrinėti Vatikano archyvus, iš kur susėkta daug nemalonumų dvasiškijai.

Jei jau prie tokių kuriojų daėina Daktarai, tai nėra ką stebėtis, kad šiandien Daktarotėtitulas stojasi pašaipos žodžiu.

Vėlgi kija klausimas, nejaugi universitetas duoda mokslėikus daktaro laipsnius už tai, kad kraipyti istorinius faktus.

GERAS PRIMINIMAS.

"Lietuvoje" skaitome:

Taigi žadame turėti "Lietuvių Dieną." Ji gali atnešti mums daug naudos. Gali atnešti ir bledies. Viskas priklauso nuo to, kaip mes, lietuviai, elgsimės ir kiek proto parodysim.

Tuom tarpu, prie tos dienos besirengiant, butų gerai visiems mums laikyti prieš akis lenkų pavyzdį. Jie taipgi turėjo savo dieną — "Lenkų Dieną". Jų yra apie septynis syk daugiau negu lietuvių. Ir surinko jie visoj Amerikoje vos apie \$17,000.00... Visi jie turėjo gerus norus, bet nesusitvarkė, — nes pešėsi tarp savęs, aukomis negalėjo pasidalinti. Pasekmės buvo liudnos.

Iki šiolei mes einame lenkų keliu. Visi, turbut, turime gerus norus, bet už tuščių maišą, už partijų prestižą pešamės. Galime, todėl, susilaukti to paties, ką lenkai susilaukė: išnešimo savo vaidus tarp svetimtaučių ir aukų mažai surinksimė.

Visų srovių veikėjai lai turi tą lenkų pavyzdį prieš savo akis. Jeigu ir jis mus nepamokins — tai, matyt, niekas nepamokins.

Pas lenkus, sako, buvę dar blogiau. Aukų jie surinkę ne \$17,000, bet tik \$12,000.

Prie to paties dabar, matoma, nori privesti ir klerikalai su tautininkais — vardan savo atžagareiviškos politikos labo.

SUSIZINOJIMAS SU LIETUVA.

Norint susizinot su savo gimnėmis vokiečių užimtoje Lietuvoje reikia

- 1) Rašyt laišką vokiškai, ne ilgesni kaip dviejų puslapių.
- 2) Paimt du kopertu: vieną mažesnį, kitą didesnį. Į mažesnį įdėt savo laišką ir gerai už adresuot kam siunčiama.
- 3) Tą kopertą su laišku ir tarptautiską markių kuponą įdėt į didesnį kopertą. Tas kuponas kaštuoja 6c., ir galima gaut bent kurioj pačioj paprašius "International postage coupon."
- 4) Ant didžiojo koperto parašyt šitokį adresą:

Hilfsverein der Deutschen Juden, Steglitzer Strasse 12-1, Berlin, W. 35, Germany.
Hilfsvereinas tai labdaringa žydų draugija, kuri, pagal sutartį su Vokiečių ir Austrų valdžia, turi tame patarnaut visoms tautoms, visiems tikėjimams, ne tik žydams. Ta draugija gavus jų laišką tuo persiųs kam adresuota.

SKAITYTOJŲ BALSAI

(Redakcija neatsako už nuomones, išreiktas šiame skyriuje.)

DEL LIETUVIŲ DIENOS.

Rugs. 13 d. šv. Jurgio svetainėj, ant Bridgeporto, tautininkai ir klerikalai suaukė susirinkimą, kad prisirengus prie rinkimo aukų Lietuvos Dienoje lapk. 1 d.

Susirinkime kalbėjo B. K. Baltutis, kun. Milašauskas (?), A. Zimontas, K. Drangelis, kun. Serafinas ir daugelis kitų. Bet nė vienas iš-čia pamintų kalbėtojų savo kalboje taip nebjaurojo socialistų ir nevertėjo tokios negražios kalbos, kaip be žmoniškų jausmų žmogus, dagi advokatas, F. P. Bradchulis. Tas žmogus už savo tokią begėdišką kalbą nevertas ir žmogaus vardo. Jei jis but taip kalbėjęs apie pavienes ypūtas jis galima butų patraukti teisman, bet dabar visa savo palaida burna išbjaurojo visus so-

cialistus, išvadindamas juos valkatomis, tinginiais, tautos išmatomis ir kitais "graziais" žodžiais.

Jis, matyt, taip iškoliojo socialistus delto, kad pastarieji pareikalavo lygaus balso nuo visų srovių ir lygių teisių prie aukų rinkimo ir jų dalinimo. Bet aš manau, kad kiekvienas sveikai protaujantis žmogus gali suprasti kurie yra kaltais, nes apie tai gana plačiai buvo rašyta laikraščiuose, ir dar bus rašyta. Ten buvo paduotos ir išlygos, kokiomis socialistai gali šelpime Lietuvos tartis su kitomis srovėmis, butent — lygybė balsuose ir teisėse. Su tuo didžiama tautininkų nesutinka, nes jie yra papratę draugijose vadovauti ir jie visuomet nori kitus valdyti ir niekam lygybės nepripažista.

Tokie tautininkai ardo kiekvieną darbą. Jie pakirkdė Suv. Liet. Am., paminė po kojų TMD. o porą metų atgal atsibuvusiame Brooklyne suvažiavime suardė Lietuvos Šelpimo darbą.

Kur tik jie dalyvauja, jie visur nori vadovauti. Tad ir šį sykį tautininkai pasibijojo prileist socialistus prie bendro veikimo, nes jie mato, kad kur tik socialistai veikia, ten jie įgyja didesnį visuomenės užsitikėjimą. Rinkimuose žmonės balsuoja arba už socialistus, arba už gerus katalikus, nes tautininkai nebeturi tarp žmonių jokios intekmės ir užsitikėjimo.

Tad ir čia tautininkai matydami, kad žmonės gali pakrypti prie socialistų ar katalikų, tad ir sumanė neduoti lygaus balso socialistams. O jie žino, kad jeigu tik socialistai pasirodys tokiame susirinkime, žmonės balsuos už socialistų paduotus įmešimus ir jų pastatytus kandidatus. Užtai vienas jų lyderis ir pasirupino visai išniekinti socialistus ir tai tokiais žodžiais, kokių nevertuoja nė kaimo bobelė. Bet čia taip kalbėjo tautininkų šulas, kuris dagi advokato mokslą baigęs. Aš nesakau, kad advokatai gali buti mandagiais žmonėmis. Advokatai paprastai nežino mandagumo, nes jie yra papratę kolioties teismuose ir pjudyti žmones. Bet kaip tokiam žmogui, kuris sakosi mylįs tėvynę, turėtų buti sarmata taip kalbėti ir jo kalbos jokiu budu negalima pateisinti.

Aš manau, kad kiekvienas pasakys, jog socialistai yra daug daugiau pasidarbavę Lietuvos šelpimui ir apšvietos platinimui, negu tautininkai. Pasakykit, kas iškovojo lietuviams spaudą, kas žuvo už Lietuvos laisvę laikė 1905 m. revoliucijos, kas kankinasi Lietuvos kalėjimuose ir Sibiro tyruose, jei ne socialistai? Ir tai už tai, kad jie kovojo už Lietuvos laisvę, stovėjo už jos darbo žmonių reikalus ir juos ginė. Ir toks advokatas dar drįsta purvinti socialistus! To jau per daug.

J. Belickas.

PABRAIŽOS

Butų smarvės.

Iš bankininko Olševskio rumų jo samdytiniai kas savaitė vieną tam tikrą dieną pasidaro sau pramogėles. Ta jų pramogėlė tai laidymas bombų į "Naujienas." Bet kažin, kad "Naujienos" irgi užsigėistų pasidaryti sau tolygios pramogėles — paleistų vieną kitą bombą atgal? Vai, butų ant kampo smarvės ir visų galų suitimo.

Tasai Kleopas Jurgelionis rods lėtas vyras, bet vis delto kai kuriai katei, matyt, buvo kame-nors skaudžiai ant uodegos užmynęs. Pavyzdžiui Jurgiu Spurgini. Negali jo pėdos užmiršti, ir gana. Nabagėlis taip įbaugintas, kad jam visur tas nevidonas Jurgelionis vaidinasi — taip kaip Maliauskui Grigaitis. Jis ir Pabraižoje pamatė Jurgelionį. Pabraiža.

Jaunuomenės Skyrius

ATSISĀUKIMAS Į JAUNIMĄ.
(Eugeniaus V. Debso)

Jeigu tasai jaunimas, kurs dar nėra socialistiškas, perskaitys šitą mano rašinėlį, aš tikiuosi, kad jis užsinteresuos dalyku, apie kurį aš čia noriu pakalbėti, ir panorės arčiau susipažinti su socializmu ir su socialistų judėjimu.

Franė Willard, jau senyva moteris, kada ji pagalios susipažino su socializmo ideomis, ji rįžosi visą savo gyvenimą pašvesti tam didžiajam judėjimui.

Šios dienos jaunimas ryto turės pavaduoti senosius. Jis turės valdyti pasaulį. Todėl svarbių-svarbiausias dalykas, kad jis persimtu ateities dvasia, kad jis persimtu naujomis ideomis, naujais idealais, vietoj tų žemų ir nelentų, kur taip ilgai jau viešpatavo; pakiliomis ideomis ir naujais idealais, kur jo, to jaunimo, besislepianti energija plėtoti, kur įkvėptų jį ir žadintų veikti ir siekties pakilesnių tikslų, augštesnių siekinių ne kaip tie, kuriuos mūsų senoji gentkartė kad pažinojo.

Mūsų amžius, ištikrųjų, yra įstabus amžius. Amžius pastebėtinų atmainų, įdomybių ir stebuklų. Ir šios dienos jaunimui lemta pamatyti didžiausiųjų istorijoje visuomenės draugijoj pervartų.

Šios dienos jaunuoliai ir jaunuolės bus vyriausi veikėjai tose pervartose, vyriausi atmainų vykintojai. Jie, sulig savo sugebėjimu, turės spręsti ir tvarkyti dalykus taip, kad atitikus naujiems reikalavimams. Jie turės naudotis visais pragumais tam, kad išliuosavus ir pakėlus žmonių giming, kad padarius jį laimingesnę ir pakilesnę!

Socialistų judėjimas tai didis istorinis veiksnys šioje visuomenės draugijos pervartoje.

Yra tai jaunas dar judėjimas, kuriame veikia jaunoji gentkartė ir naujajai gentkartei. Tai šios ateities judėjimas. Judėjimas, kuriame dalyvauja jaunimas, jeigu tik jis pakankamai sugeba jo dvasią pagauti, nemirštamomis raidėmis savo vardą įrašys į žmonijos istorijos lapus.

Daugelis senų, daugelis vidutinio amžiaus žmonių, ir ne maža dagi jaunimo linkę nusmukti į senąsias pravėžas ir ten pasilikti. Jie nebesiplėtoja, bet darosi vis siauresni ir siauresni. Jie gyvena praeitimi ir samanomis apželia. Dvasiškai jie pasidaro nebegyvi anksčiau ne kad jų kunas numiršta. Jie politiškame judėjime glaudžiasi prie senųjų partijų, laikosi senųjų pažvalgų, senųjų idėjų, senųjų papročių, garbina tuos pačius senovės prietarus, kuriuos garbino jų jau mirę prabočiai. Ir jeigu pasaulis tik jais tesiremty, nuo jų priklausomytų, tai jis veikia pataptų milžinišku kapinynu.

Bet laimė. Didžioji jaunuomenės dalis gyvena ir kvėpuoja gyvąja dabarties dvasia. Ir jos protai persiėmę naująja tiesa, naujomis ideomis, kurios pranašauja naują ir geresnę ateitį. Del to tai socialistų judėjimas ir atsiliepa ypatingai į jaunuomenę.

Ta jaunuomenė, kaip tik ji susipažįsta su socialistų judėjimo ideomis ir idealais, ji ne tik gali nebėgali atsilaiškyti ne įėjus patį tą didį judėjimą, bet atsiduoda jam visu kuru ir siela, tiesiai pasišvenčia jam.

Čia veikimą visuomenės labai jaunuomenė išmoka skaityti ne tik savo priedermę, bet ir rasti tame veikime džiaugsmo. Ištikrųjų, priedermė ir džiaugsmas socializme yra vienas ir tas pats. Nes veikti didį darbą reiškia iš-

plėtoti savo malonumą ir gyventi visados pakiliu gyvenimu. Jums, kur dar jauni esate, šandie pasaulis teikia didžiausių uždavinių ir pragumų, kokių jis dar niekad istorijoje nebuvo teikęs priaugančiajai gentkartei. Jeigu tik jūs išpildysite savo priedermę, tai netolimoj ateityj išsipildys visi gražiausieji ir pakiliausieji žmonių gimines svajojimai.

Aš nėsų linkęs patarimų davinėti nei pamokslų skelbti, bet vis delto aš kviečiu visą mūsų jaunuomenę susipažinti su tuo didžiu judėjimu, pažinti jo reikšmę ne tik sau, bet visai žmoniškai.

Jaunuomenė privalo spiesties aplink tą didingą socialistų judėjimo vėluvą, kuri simbolizuoja ateinančiąją visapasaulinę demokratijos gadyne, žmonių broliškumą ir sandorą.

Socialistų judėjimas yra didžiausias pasaulio taikos judėjimas, kokio dar niekad nebuvo. Jis visų tautų darbininkus riša broliškumo ir meilės ryšiu ir mokina juos, jog karė yra žmogų dūstė ir didžiausias prasižengimas prieš žmoniškumą; ir kad jų didžiausia priedermė yra gyventi vienybėj ir sandoroj; tarnauti iš širdies kits kitam ir gerėties visomis draugų bendrenybės palaimomis.

Jaunuomenė visados yra jautriausia ant visų karės žiaurumų ir baisenybių, todėl jos visi jausmai turi sukilti prieš visokias biauirus militarizmo formas ir prieš tą visuomenės draugijos tvarką, kuri gimdo kares tautų prieš tautas ir tarpsta iš hekaltų žmonių kraujo ir ašarų.

Socialistų Jaunuomenės Lyga yra viena gražiausiųjų, pakiliausiųjų organizacijų, kur mūsų skaitusis, gyvasis ir protaujantis jaunimas randa sau dirvos savo jaunoms įjiegoms ir gabumams išvystyti, savo siekiniams ir aspiracijoms išreikšti.

Kad padrašinūs jaunimą šiame lidžiame darbe, reikia arčiau suapazindinti jį su tuo ateities judėjimu, ir čia kiekvienas vyresnis, ypatingai senesnieji ir patyrusieji draugai turi visokiais tinkamais budais padėti, pagelbėti. Reikia užinteresuoti mūsų jaunuolius tuo judėjimu, kurs turi tokios didelės jiems reikšmės, ir statyti, stiprinti Socialistų Jaunuomenės Lygą, kuri vėl didelės reikšmės turi visam socialistų judėjimui.

Aš sakýčiau, kad visi socialistai yra jauni, nes socializmo dvasia juos jaunina. Jie vis auga ir auga, o kas auga, tas negali gėsti ir nykti.

Jei žmogaus širdis, jei žmogaus siela yra jauna, tai ir patasai žmogus pasilieka jaunas, nečurint savo amžiaus. O kadangi socializmas palaiko žmogaus širdies ir sielos jaunumą, tai socialistai nepažįsta to dvasios ir sielos nukarsėjimo, suglebimo, koks patinka daugybė tų, kurie praeitim žvalgosi, praeitimi gyvena, o ne ateicia.

Tatai šitokia jaunybės dvasia aš čia atsisaukiu į mūsų jaunuomenę, o ne ruščiais graudenimais ir paikais, tuščiais pamokslais, kuriuos paprastai mėgsta jaunimui sakyti seniai — suglebę ir fiziškai ir dvasiškai.

Į visą mūsų jaunuomenę, į viso pasaulio jaunuomenę tiesiame savo rankas ir savo širdis. Mes sveikiname jaunuomenę ir kviečiame ją socialistų judėjiman — tan judėjiman, kurio garbinga pasiuntinytė yra atnešti visai žmonių giminei sandorą ir džiaugsmą, ir padaryti taip, kad šitas mūsų pasaulis būtų visų žmonių meilės, gerovės ir laimės pasaulis.

Lietuvos Jaunimas

(Pabaiga)

Mano Patyrimai.

Tikiu neprošalį bus paminėjus, kad šis knygu, Šerno ir Viduno raštai labiausiai buvo gaudomi ir skaitomi jaunimo tarpe. Jaunuoliai gražindami Šerno raštus kiekvienas pabrieždavo, kad iš jo raštų apie gamtą gavo didelę lekciją. Bet Viduno raštus gražinant neduodavo aiškaus atsakymo. Daugiausia pasakydavo, kad dar sykį skaitysiąs, tada gal galėsiąs juos geriau suprasti. Bet kiekvienas išreikšdavo norą skaityti juos.

Įpratinti skaityti daugiausia pasisekdavo Dr. Basanavičiaus pasakomis. Vėliau pakisus Šerno raštus nesunku budavo įduoti "Liet. Ukiminką", o paskui ir pats prašydavo ir tuosyk apie jo ištikimumą neberekidavo abejoiti. Bet jei kas neskaityo knygu ir užsipuldavai su "L. U.", tai bijodavo ir jį rankas jį paimti, nes tai esąs bedievių laikraštis, nors tas žmogus niekad pirmiau nebuvo jo skaitęs. "Saltiesio" skaitytojus lengviau buvo prikalbinti skaityti ir "L. U.", bet su viltininkais to negalima buvo padaryti. Mat pastarieji yra savo rūšies politikieriai, jiems nereikia jokių kitų žinių, jokių faktų, nes jie vien tik savo politikai tiki. Jiems knygos, kaip "Erškečių Vainikas" platina bedievybę ir paleistuvystę.

Sitokis veikimas, žinoma, nepatiko valdžiai. Ji pradėjo mēdžioti ir kartais jai pasisekdavo sugauti Ratelių narių. Juos paprastai išlaikydavo be teismo po 4—6 mėn. Kalvarijos kalėjime, ir nieko negalėdama surast prieš juos, paskui paleisdavo. Tik Pilsviškių apielinkėj valdžiai pasisekė sučiupti knygyneį iš apie 300 knygu. Bet to mazgo, kurio valdžia įješkojo ir kuris riše visus Ratelius ir jaunimą, — surasti nepasisekė. Nematydama savo veikime didelių pasekmių, valdžia griebsi pastutinių priemonių — pradėjo kabinties prie "Liet. Ukiminko" leidėjų, buk jie per savo "Jaunimą" organizuoja slaptus "Jaunimo Ratelius." Bet patampę ar porą savačių atsakomą redaktorę gerb. Zymontienę — Zemaite, bylą valdžia pralošė. Nieko negelbėjo ir kratos "L. U." Redakcijoj. Valdžia visur pralošė. Visa tai buvo vedama Ma-iampolės žandarų viršininko (A-pie tai geriausia galėtų paaiškinti pati gerb. Zemaite, kuriai teko tą viską perkest).

O gal manote, kad Ratelių veikimas patiko klerikalams? Kur tau. Jie matydami, kad jų priešininkai randa vis daugiau pasekėjų, išleido praeikimą visiems "Lietuvos Ukiminką" ir "Lietuvos Žinių" skaitytojams, kad tų laikraščių skaitytojai nebus priimami išpažinties. Bet tas paskelbimas buvo tik didesniu paraginiu prie skaitymo. Štai vienas draugas man vėliau rašė, kad tuoj, kaip liko iškeikti "L. U." skaitytojai, to laikraščio skaitytojų skaičius toje apielinkėje trigubai padidėjo. Žinoma, tas atsitiko ne be rateličių pagelbos. Jis' pats prikalbinęs 6 naujus skaitytojus.

Dvasiškija visai padė veikti, nepriiminėjo prie išpažinties, o Naumiesčio parapijoje ne kaledojo pas "L. U." skaitytojus. Bet tie netik to nenusigando, bet dar nusidžiaugė. Sekantį metą jau to kovos budo daugiau nebevartojo ir važiuavo kalėdoti kadir pas bedievį, bile duoda grudų ir pinigų. Išpažintim taipgi negalėjo nubaidyti, nes žmonės sakydavo, kad jeigu jau tai yra nuodėmė, tad jis vistik busiąs išganytas.

Rateliai visur veikė prieš klerikalus ir klerikalizmą. Prie miestelių Rateliai buvo kairesniais, kaimuose — taikesniais, bet nė vieno Ratelio nebuvo klerikalų globoje.

Dabar skaitytojai gal suprato kas tie Jaunimo Rateliai ir kokie jų tikslai buvo. Buvo tai spēka, kuri organizavos ir augo, o josios tikslu buvo viską reformuoti iš apačios. Nors jos judėjimas ir nebuvo pilnai apsirėiškęs, bet jau spējo klerikalams įvartyti baimės.

Tasis bruzdėjimas metais vienur pakildavo, kitur apsidodavo. Mat daugeliui jaunuolių prisiedavo stoti kariuomenėn. Kitas pabėgdavo į Ameriką, bet daugelis eidavo tarnauti kariuomenėn, kad sugrįžus likti ukiminku. Bet vieton jų atsirasdavo dar daugiau jaunuolių. Jų spēka, kaip koks šaltinis, kjo iš apačios, plėtojosi ir ankščiau ar vėliau turėjo susilieti į vieną galingą srovę. Tą matė ir suprato klerikalai, užtai jie taip ir blaškėsi; jiems gelbėjo ir valdžia.

Bet užėjusi karė viską suardė. Už tai nesterėbina, kad klerikalai perka inteligentus iš pabėgėlių šelpimui skiriamų pinigų. Mat jiems rupi ateitis, kad jie bent tada galėtų viešpatuoti. Bet ar tas jiems pasiseks. Iš jaunosios moksleivių kartos jau girdisi džiuginantįs balsai. O ir liaudis mokės apkainuoti klerikalų darbus ir su laiku pažangos vilnis juos nuplaus.

M.

JAUNUOMENĖ TURI VEIKTI VISUR

Pereitime Lietuvių Socialistų Jaunuomenės Lygos I kp. susirinkime, laikytame rugs. 14 d. "Aušros" svetainėje drg. J. Juknis inėšė, kad Liet. Soc. Jaun. Lyga išrinktų ir pasiųstų delegatus į pereitą nedėlioj įvykusį susirinkimą delei Lietuvių Dienos, ap-svarstymui budų veikimo rinkimui aukų nukentėjusiems nuo karės lietuviams. Niekurie nariai norėjo atmesti tą sumany-mą, nes tai buk ne mūsų reikalas esąs; nes Lygos nariams reikia rūpintis tik savais reikalais; mums reikia tik šokti ir links-

minties, gi visuomenės reikalai neturi mums rūpėti ir mums nėra reikalo kišties į ne savo darbą, o tas veikimas gali rūpėti tik se-niams, o ne mums.

Aš nesuprantu ką tie draugai manė šiaip kalbėdami, ir kaip jie supranta, delko ta Lyga susitvė-rusi. Ar vien tik šokiams ir pasi-linksmimams? Aš manau, kad ne vien tam, bet del lavinimos ir pasekmingesniai veikimui visuomenėje.

Pažangioji jaunuomenė turi pritari visiokiam pažangiam darbui, o ne vien šokiams. O gal tie draugai mano, kad šokis yra dideliu progresu? Aš nesmerkiu šokių ir kitokių pasilinksmimų, bet turiu pasakyti, kad pažangiajai jaunuomenei vien to neuž-tenka, reikia kad apart šokių ir daugiau kas jai rūpėtų. Mums reikia viskuo interisuotis ir dalyvauti visokiame veikime.

Vienas draugų įsikarsčiavęs pasakė, kad tenai busiąs vien senii susirinkims. O aš manau, kad ten dalyvavo daugiau jaunuomenės, negu senių. Tai nėra vien senių darbas, bet visų čia gyvenančių lietuvių, prie kurių priguli ir jaunuomenė. Girdė-jau niekuriuos sakant, buk mes esame maži ir blozni. Bet aš visame susirinkime nemačiau nė vieno mažo vaiko, bet visi buvo jau suaugę vyrai su barzdomis.

Dar vienas pasakė, kad ne tai esą mūsų reikalas dalyvauti tame susirinkime. Aš norėčiau ži-noti kieno tas reikalas? Jie sa-ko, bad jau mes esą aukavome ir prisidėjome prie šelpimo nukentėjusiųjų nuo karės. Bet tos aukos, kiek mes galime jų suaukau-ti, tai yra tik lašas juroje. Da-bar mums yra proga surinkti nuo svetimtaučių tiek kiek mes per du metu nesurinkome, ir tu-rime ja pasinaudoti.

Aš buvau tautininkų ir klerika-lų susirinkime ir girdėjau kaip jie tarėsi apie aukų rinkimą. Ta-me susirinkime dalyvavo dau-giau jaunuomenės negu senių. Dalyvavo ir vyčiai ir balsavo už

klerikalų kandidatus.

O mes, Lygos nariai, visai prie-singai elgiames. Ar nė vienas negirdėjote, kaip perstatė kata-likams socialistus tas "auksa burnis" Bradchulis? Todėl mu-sų, kaipo socialistų, pareiga yra eiti į visuomenę ir joje veikti, tuosyk visokie purvintojai neiš-drįs mus biauroti.

Lietuvių Socialistų Jaunuomenės Lyga privalo veikti ir dalyvauti visokiame pažangiuju žmonių veikime ir kartu lavin-ties. Tik tuomet mes galime tikėties kokių-nors pasekmių ir naudos.

Juozas Beliackas.

PRANESIMAS.

Lietuvių Socialistų Jaunuome-nės Lygos I-mos kuopos lavini-mos susirinkimas įvyks nedėlioj, rugs. 24 d., 10 val. ryte. Susi-rinkimo vieta paprasta — Mark White Square svetainėj. Jaunuomenė yra kviečiama at-silankyti kuoskaitlingiausia.

St. Narkis, rašt.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "NAUJIENAS."

Edelweiss
BEER

Phone Canal 9
Phone Before Eleven
Delivered Before Seven

Delivered promptly to you in any part of the city, from one of our 22 distributing stations.

Rudeninis Atidarymas!

Jau artinas šaltos rudens dienos, kiekvienas nori tinkamai apsiredyti

Mes ką-tik aplaikėm didelį staką rudeniųjų ir žieminių drabužių. Visas mūsų tavoras yra vėliausių madų, gražiausių spalvų ir geriausių išdirbysčių. Mūsų siutai ir overkotai yra daryti pas

HART SCHAFFNER and MARX visiems gerai žinomoj geriausioj vyriškų drabužių išdirbystėj

Jūs pirkdami siutą ar overkotą pas mus, visomet busit pilnai užganėdinti.

Užkviečiam visus lietuvius, pirm negu kur cisit kitur, ateikite ir pamatykite mūsų naują rudeninį tavorą. Mes užtikrinam, kad jūs čia rasit vieną iš geriausių krautuvių nusipirkimui sau drabužių.

Jeigu nesi užganė-dintas, mes su mie-lu noru atmainome ar pinigų sugrąži-name.

Taisome ir prosina-me per vienus me-tus dovanai.

Copyright Hart Schaffner & Marx

CHICAGO CLOTHING CO.

1922-26 SO. HALSTED STREET.

VIENA DIDZIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ CHICAGOJE.

Chicagos žinios

IS NORTH SAIDES.

Paminėtinos vestuvės. Rugsėjo 17 d. buvo čia Kazimiero Glemžos su p-le Mikolina Radamskiute vestuvės. Tarp pramogų, kokios vestuvėms pritinka, neužmiršta nei savo brolių kenčiančių del karės varga Lietuvoj. K. Kaminskui paprašius p. Stanionio, kad jis primintų jaunavedžiui apie parinkimą aukų, jaunavedis mielai tam pritarė. Tuojau padaryta mezliava ir surinkta \$15.25. Aukojo: K. Povilonis \$2.00; K. Glemža, M. Radamskiutė-Glemžienė, P. Svelnis, M. Beiga, J. Matikaitis, P. Povilonis, A. Radamskiutė, J. Kaleina, Jonas A. Valiulis ir P. Stanionis po \$1.00; K. Kaminskas, J. Gedriunas, J. Gudelis, M. Budrevičia, M. Kaleiniūtė, A. Downey po 50 centų; M. Budrevičienė 25c.

Malonu labai, kad toks mažas burelis tokią gražią sumelę sudėti nesigallėjo. Užtai aukotojams tariau vardu nukentėjusių del karės brolių širdingą aciu, o jaunavedžiams linkiu gražiausios kloties jų pradedame šeimynos gyvenime. Aukos siunčiamos per "Naujienas" Liet. Selpimo Fondan, pagal aukautojų norą. (Aukos \$15.- 20 priimta ir bus pasiūsta sulig paskyrimo. "N." Red.)

K. Kaminskas.

PABAIGĖ MOKSLĄ.

K. Nurkaitis, 1617 N. Robey St., pabaigė mokyklą Northern Illinois College of Ophthalmology ir išlaikė taipjau reikalaujamus kvotimus prieš "state board" (valstijos egzamenus). Nurkaitis, regis, bus pirmas lietuvis akių gydytojas.

SUSIRINKIMAS.

Lietuvių Viešo Knygyno Piet. V. D. Chicago susirinkimas įvyks panaudėlio vakare, rugs. 25 d., J. H. Rashinskio svetainėj, 733 W. 18 St. Malonėkit visi atstovai Viešo Knygyno atsilankyti į šį susirinkimą, labiausia tie, kurie nesat sugražinę serijų ir pinigų už serijas, nes turėsime padaryti atskaitą. Taipgi turime daugiau svarbių reikalų apie čarterj

ir kitų naujų ir iš seniau užsilikusių, tad visi neatbutinai turite buti.

Administracija.

Coliseum surengta biznių paroda. Konteste ant rašomųjų mašinų mergaitė Irena Steigeriūtė, 6312 S. Marshfield, parašė 109 žodžius per minutę.

VIESOSIOS VAKARINĖS MOKYKLOS.

North Side

Franklin, Geotne ir Wells Sts. Burley, Barry ir Ashland avenues.

Waller, Orhard ir Center Sts. Senn, Ardmore ir Glenwood avenues.

Northwest Side

Washington, Morgan St. ir Grand ave.

Wells, Ashland ave. ir Augusta st.

Tuley, Potomac ir N. Claremont avenues.

Goethe, Rockwell st. ir Fullerton ave.

Burr, Ashland av. ir Wabansia ave.

Schurz, Milwaukee ave. ir W. Addison St.

West Side

Burns, 25-tos ir Central Park ave.

Foster, Union ir O'Brien Sts. Froebel, 21-mos ir Robey sts.

Garfield, Newberry ave ir 14 Pl.

Hammond, 21-mo Pl. ir California ave.

Jackson, Sholto ir Better sts. Jirka, 17 ir Laflin Sts.

Lawson, 13 ir Homan ave.

Marquette, Wood ir Harrison Sts.

Walsh, South Peoria ir Johnson Sts.

Medill, 14-to Pl. ir Throop st.

Austin, West Fulton St. ir N. Lotus ave.

South Side

Jones, Harrison St. ir Plymouth Pl.

McAllister, 36 ir Gage Sts.

Seward, 46 St. ir Hermitage ave.

Pullman, Forestville ave ir 113 St.

Phillips, 39 St. ir Prairie ave.

Englewood, Stewart ave ir 62 St.

Tilden, 47 Pl. ir Union ave.

Bowen, 89 St. ir Manistee ave.

MOTERŲ SKRYBĖLINĖJE

Patį išsirinkus sau vieną ypatingai "smart" naujausios mados skrybėlę: — Ziurėk, dušiuok, tai puiki skrybėlė. Pardavėjas sako, kad dar nė viena kita moteriškė tokios neturi. Tau ji patinka?

Vyras (čiupinėdamas kišenių mašnelę): — Matai, širdele... Palauk truputį, aš noriu pasižneket su pardavėju.

Atvira širdis.

Seimininkė (samdytojai tarnaitėi): — Jei turi kokį vaikiną, kurš tave myli ir lanko, gali man drąsiai pasisakyti. Tarnaitė: — Ak, ponitule, aš turiu du ir abudu jie mane myli.

Kada spauda geras daiktas.

Jaunamartė (pamačiusi laikraštį išspausdintą savo vardą ir vestuvių paskelbimą): — Ak, dabar tai galiu pilnai apvertinti spaudą!

KAZIMIERAS GUGIS ADVOKATAS

Vada atsikvėrus raikalus, kaip kriminalikams taip ir civilistikos teismams. Daro atsikvėrus dokumentus ir popierus.
 3323 S. HALSTED ST. 127 N. DEARBORN ST.
 Tel. Drexler 4310 Tel. Central 4111

Joseph M. Ažukas & Co.,

NOTARY PUBLIC REAL ESTATE LOANS & INSURANCE
 Taipgi parduoda lotus ir namus, veda visokius reikalus ir egzaminuoja abstraktus ir t.t.
 3303 Auburn Ave., Phone Yards 3036

Iškilmingas Rudeninis Vakaras

Sukaktuvių penkių metų Dr-tės Lietuvos Brolių ir Seserų Am.

Vakaras bus su perstatymu dviveiksmės komedijos

"Neatmezgas Mazgas" ir "Namai Pragarai"

Monologai ir deklamacijos.

Sis vakaras atsisbus Subatoje, Rugsėjo

September 23, 1916 m.

M. Meldazio Svetainėje

2242 West 23rd Place,

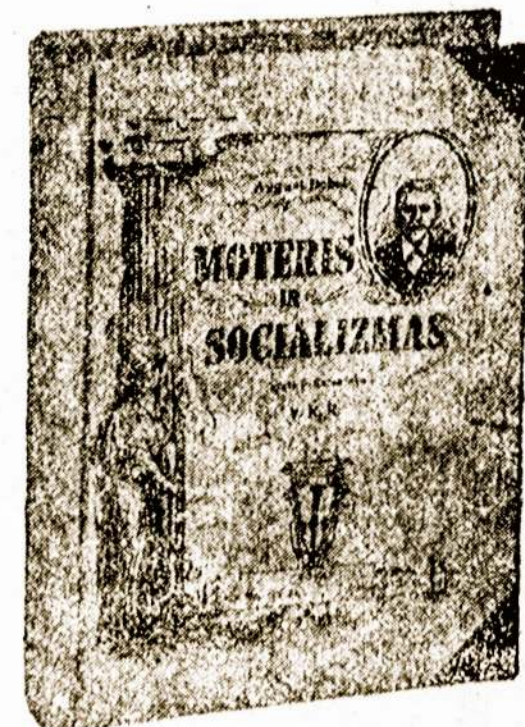
Perstatymas prasidės 7:30 valanda vakare. ĮŽANGA 50c., 35c. ir 25c. YPATAI.

Po perstatymo pirmas snieginis balius. Orkestra Jarecko.
 Maloniai kviečiame visus, senus ir jaunus nepraleisti šios progos. Atsilankykite visi į puikų vakarą, kad paskui nereiktų gaudyties. Visus kviečia KOMITETAS.

LIETUVI-DARBININKĖ!

Nusipirk, perskaityk ir duok savo draugui skaityti, vieną svarbiausių lietuvių kalboje veikalų:

"MOTERIS IR SOCIALIZMAS"

Jeigu kada skaitėte vieną kitą storesnę knygą ir iš jos nemaža pasimokėte ir apsisvietėte, tai perskaitykite "Moteris ir Socializmas" pamatysi pasaulį visai kitokioj šviesoje; si knyga atidarys Tau akis ir parodys, kas gero ir pikto yra šių dienų draugijinė tvarkoje.
 Šią knygą parašė garsiausias pasaulyje filosofas-sociologas Augustas Bebelis, kurio raštai yra išversti į visų kultūringųjų tautų kalbas. Vertimas puikus, kalba lengva. Knyga atspausdinta ant gražios popieros ir turi išviso 430 pusl.
 Vokiečių kalboje "Moteris ir Socializmas" tapo išparduota net 50 laidų (viso apie 1 milijoną ekz.).
 Ši knyga bus papuošimu Tavo namų, nes išleista labai gražiai ir ant geros popieros. Ji yra verta tiek aukso, kiek pati sveria.
 "MOTERIS IR SOCIALIZMAS" rašo.
 Apie moterų gyvenimą praityje; išaiškina senovės graikų, romėnų ir kitų tautų moterų politiską ir socialj padėjimą ir išdėsto senovės, mokslininkų pažvalgas į moteriškę.
 Rašo apie moterj dabartyje ir praityje.
 Visa knyga yra padalyta į skyrius, kurie skirstosi šitai:
 Moteris, kaipo lytiška esybė. Jugiavės. Ivaivūs jungtūvių varžymai ir aprubeživimai. Skaititūs lyčių skirtumas. Prostitucija, kaipo reikalinga socialė buržuazijos draugijos istaiga. Moterų uždavias. Jų protiškas gabumas. Darvino mokslas ir draugijos stovis. Valstybė ir visuomenė. Visuomenės socializacija. Tarptautiskumas. Gyventojų skaitlingumas ir jų persidauginimas. Socializmo įėjimimas, kaipo gamtiskaitistoriškas žmonių atgimimas.
 Ši mokslo ir teisybės knyga kaštuoja tik \$1.00; gražiose audėlo apdaruose \$1.50. Pinigams siųsti adresas:
 "KOVA" 229 N. 6-th St., Philadelphia, Pa.

Padėk Savo Pinigus

Kur gali turėt užsitikėjimą, kur žinai kad jie bus saugūs, kur gali gaut juos kada nori, kur jie gali jums atnešt pageidaujama naudą.

Tas Bankas pasekmingas ir atsizymi ypatingu ramumu pasidėkavojant istikimiems jo globėjams. Jo valdininkų nuodugnus prižiurėjimas ir neatleidžiantis slumėjimas pirmyn padarė ji finansiskai ant tiek tvirtu, kad jo kapitalas ir atsarga yra dabar daugiau \$5,000,000.00.

Daug jau Lietuvių yra pasidėjusių čia savo pinigus ir užganėdintų, bet mes norėtume supažindinti dar ir daugiau Lietuvių su šituo Banku.

Ponas B. Vaitekunas, mūsų atstovas—Lietuvis, mielai Jums patarnaus savo kalba. — jausitės namie.

Bankas moka 3% Atdaras nuo 9 ryto iki 3 val. po pietų; Subatomis iki 2 po pietų.

Mes norėtume gauti Jūsų depozitą, kad ir mažiausią. Įsidomėkite adresu:

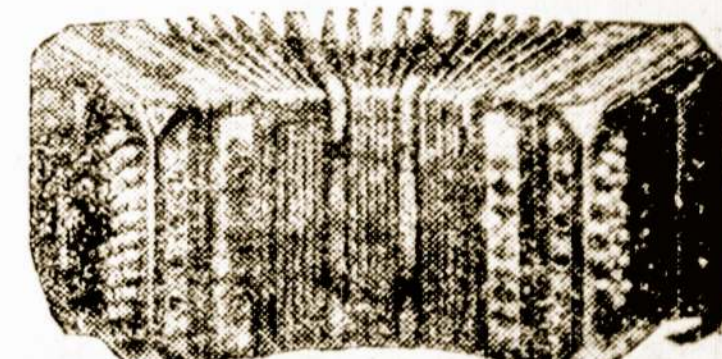
STATE BANK of CHICAGO

Kampas La Salle ir Washington Sts.
 Prieš pat City Hall.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "NAUJIENAS."

"PEARL QUEEN" KONCERTINOS

EVEŠKIO Dėrybos ir Kalbų Dieninė ir Vakarinė **MOKYKLA**
 Čia gali išmokti Anglų kalbos nuo pradines iki aukščiausias, taipgi Lietuvių, Vokiečių, Rusų ir Lenkų kalbų; Aritmetikos, Augst. Matematikos, Istorijos, Geografijos, Politis. Ekonomijos, Knygyvedystės, Dailiaradco, Laiškų rašymo, Prekybos taisyrių ir t.t. Čia gali užbaigti PUBLIC SCHOOL, HIGH SCHOOL ir PREKYBOS KURSUS. VISKAS AIŠKINAMA LIETUVISKAI.
 3106 So. Halsted St., Chicago
 Reikalauk Aprašumo

Padarytos Suvienytose Valstijose yra geriausias, netik tone, bet ir jų išdirbimas. Atsilankykite į mūsų krasutures:
 Phone Yards 1537
 Reikalaujantiems katalogą duodam dykai
 GEORGI and VITAK MUSIC CO.
 4663 Gross Ave. arba
 769 Milwaukee Ave., CHICAGO, ILL.

Niekeno Drapanos taip netinka kaip Musų

NAUJI MODELIAI ir NAUJI AUDEKLAI

Nieko paprasto žiurint į pasitrinkimą. Juri mes Jums parodysim. Jeigu jūs esate storus, plonus, ar ba paprastos mielos, jums galima pritaikyt, ir mes visados galime parodyti Jums visas eiles geriausių pragų ir modelių.

Rudeninės stailos siutų vyrams ir jauniems vaikiniams

\$10 ir aukščiau iki \$30

Overkotai ir Rainkotai

\$5 ir aukščiau iki \$25

Vyriški Smulkesni Aprėdalai

Dabar, kuomet oras atsimainė, jūs norėsite sunknesni apatnešų, marškinių, pančiakių ir pirštinių. Mes tą visą turime. Rudens stailos ir rūšis. Užkvičiame jus ateiti ir apžiurėti.

JOS. BLOZIS, KAZIMIR ROMANAUSKAS, Lietuviai—pardavėjai.

Atdara Subatomis iki 10-tai valandai.

Atdara Nedėdieniais iki piet.

DIDELIS KAMPAS DRAPANŲ KRAUTUVĖS

KAMPAS BLUE ISLAND AVE. IR 18-tos GATVĖS.

Chicagos Skyrius Latvių Federacijos Soc. Partijos

Rengia

Nedėlioje, Rugsėjo-September 24, 1916

C. S. P. S. Svet., 1126 W. 18-ta gatv.

TEATRĄ ir BALIU

Statoma scenoje istoriškas veikalas

"Musu Bočiai"

5-se aktuose: Perstatoma kova tpa vokiečių ricierių ir latvių gyventojų 12-tame šimtmetyje.

Po lošimo šokiai. Pradžia lygiai 3:30 po pietų. Įzanga 35c ypatai. Kviečia KOMITETAS.

DIDELIS RUDENINIS VAIKŲ BALIUS

Parengtas DRAUGYSTĖS SV. PETRONĖLĖS Atsisbus

Subatoj, Rugsėjo-September 23 d., 1916

A. MICKEVICIAUS SVETAINĖJE, 3310-12 Morgan St.

Pradžia 6:30 val. vak. Muzika B. Ežerskio, Įzanga 25c ypatai

GERBiami LIETUVIAI IR LIETUVAITES: — Nuoširdžiai kviečiame atsilankyti visus kas tik gyvas, kaip senus, taip ir jaunus, didžius ir mažus ant šio mūsų Rudeninio Vainikų Baliaus. Būs graži muzika, prie kurios galėsite visi prisišokti iki valiai. Atsilankiusioms merginoms ir moterims bus duoda ma vaikinai dykai; vaikiniams bus duodama po gelė. Kviečia Komitetas.

VILTIS ATGAUTI AUTOMATINĮ TELEFONĄ MIESTO NUOSAVYBĖN.

Pardavimas automatinio telefono Chicago telefonų kompanijai, kurs vakar turėjo įvykti, neįvyko. Tą pardavimą sustabdė Washington generalis prokuroras Gregory. Kuo tas dalykas pasibaigs, sunku įspėti. Dar šių metų kovo pradžioje Chicago miesto taryba, nežiurint karštos socialistų ir šiaip sąžiningesnių aldermanų opozicijos, padarė nutarimą automatinį telefoną leisti parduoti Chicago telefonų kompanijai, už ką miestas turėjo gauti, kaip atlyginimą, 500 tūkstančių dolerių, bet pardavimas buvo atidėtas iki rugsėjo 21 dienos. Be to, teisių departamentas Washington turėjo dar tą pardavimo kontraktą patvirtinti. Patvirtinimo maldavo abidvi pusės, betgi dabar, paskutinėj beveik dienoj, vyriausias prokuroras nuo patvirtinimo atsisakė. Žmonėms viltis vėl žybtelėjo, kad, rasit, miesto tarybos paperkamiems politikieriams ir nebeprisiekę išplėsti miestui priklausantį automatinį telefoną ir dovanoti jį Chicago telefonų kompanijai. Tokios žmonių organizacijos kaip Visuomeninės Nuosavybės Lyga, Centinio Telefono Lyga, Mokytojų Federacija, moterų klubai ir darbo unijos, kurios daug veikė, kad neišduktų tai telefonų šakar-makar įvykti, dabar, kada ir teisių departamentas atsisakė savo sankcijos tam duoti, žada pavartoti visų galimų priemonių, kad prarastas miestui automatinis telefonas būtų paimtas miesto nuosavybėn. Jeigu tatai pavyks, tai žmonės galėtų naudotis savo telefonu pigiausiomis sąlygomis, butėnt, po 1 centą už "call."

JIE PRIEŠ NIEKĄ NEATSAKO.

Policistas gali daryti su šiaip žmogum ką tik nori.

Ant Harrison gat., ties Federal, buvo toks atsitikimas: du policistai areštuoja girtą žmogų. Žmogus guli ant šaligatvio ir negali atsikelti. Tuomet vienas policistų pradeda jį kojomis spardyti. Jaunas vaikinai, eidamas pro šalį, pamatęs policistą bespardant girtą žmogų sudraudžia jį, kad jis negerai daras. Ir kas atsitinka? Policistai paima jaunikaitį, nugalbena policijon ir uždaro policijos kalėjime. Ir už tokius tu žvaigždėtų žverių darbus niekas ir niekam ant jų negali pasiskųsti!

IS \$280,000 DEPOZITŲ LIKĘ TIK \$11,100.

Subankrutėjusiuose trijuose Paisley privatiniuose bankuose, kuriuose žmonės buvo pasidėję pinigų viso \$280,000, rasta tik \$11,100. Visi kiti išleisti paskoloms, sukūsti į nejudinamąją nuosavybę etc.

NUO TOWN OF LAKE

Turbut niekur kitur nerasi taip apsnudusių lietuvių, kaip ant Town of Lake. Jokio veikimo, jokios pramogėlės, apart smuklės ir bažnytėlės. Tų "olekiečiai" neužmiršta. Jei tik susikrapšto centelį-kitą — tuoj į bažnytėlę. Padengę savo "dvasiškus ekspensus", jei dar turi skatikelį, neša jį smuklininkui. Patenkinę savo "dvasios ir kuno reikalus" jie ir vėl ramūs iki kitos "pėdės". Taip be galo — dieną po dienos, savaitę po savaitės — tęsia savo pilką gyvenimėlį "olekiečiai". Kas čia kaltas: stockjardai, ar paprastas lietuviškas nerangumas — gal ir abu...

J. Aceris.

5 policistai patraukta tieson už prasižengimus savo tarnystoje.

MOKYKLŲ VAIKŲ SVEIKATOS STOVIS.

Pereitais metais gydytojai peržiūrino 79,383 mokyklas lankančius vaikus. Iš to skaičiaus, 32,860 vaikų rasta mažiau ar daugiau nesveikų ir reikalaujančių gydytojų pagelbos.

Mikolas Michalevski, 609 Burlington st., 23 metų, bemargodamas trečiame augšte langus namų prie 103 S. Market st., nupūtė žemyn. Užsimušė.

Tariama ištremta rusų kuni-gaikštė, besivadinti save p. lė Matilda Reck, 1352 N. Clark st., ratsa apalpusi nuo gazo. Spėja, kad ji taikėsi nusizudyti.

Gazu nusizudė 80 metų amžiaus senelis Fred W. Palmer, 1307 W. Van Buren st.

Valstijos psichopatų ligoninė Kankakee nuspręsta uždaryti.

Elektrika užmušė Louis Killiganą, 1223 Milwaukee ave., kada jis įlipęs į stulpą palietė elektrinę vielą.

Automobiliu, priklausančiu Parmalee Transfer Co., užgautas ir sunkiai sužeistas G. Sutton, 60 metų žmogus iš Minonk, Ill.

Katalikų kunigas Hugh J. Eerley, 47 m., Johnson ir 19 gat., mirė bepoteriaudamas.

Austin parke rasta negyvas vidutinio amžiaus žmogus. Ant rankos ištautuotos raidės K. C.

Gaisras Blake and Co. paminklų dirbtuvė prie Oakwood kapinių padarė pragaišties už \$500 dolerių.

Už sumušimą vaiko, savo 4 m. sunaus, Henry Crowford, 3626 N. Marshfield, nubaustas 5 dol.

Suarešutota pinigų skoliniojas H. J. Edmonds, 8 S. Dearborn. Už paskolinimą J. A. Cullenui 5 dolerių paskaitė 7 dolerius palukanų.

South Park Avenue nuo 51-mos lig 60-tos gatvių perkrikštijama ant Grand Boulevard.

Prasidėjo byla Chas Bunforto, kaltinamo už nužudymą bankininko Jono Slomskio.

Vakacijų laiku išteko šešiasdešimt ir viena Chicago mokytojų-panelių. Mokėjo pasinaudoti ir atostogis ir "leap year'u."

Sugauta azarto lošoj Delaware troboj, 34 W. Randolph st., 4 lošikai. Areštuoti.

Tarnaitė negrė, Lena Taylor, o kartu su ja ir \$290 vert. gražų dingo iš E. B. Goodman namų, 1529 E. Marquette road.

Grand Jury teisman atiduoti du policistai: J. A. Murphy ir E. T. Purtele. Kaltinami už saudymą ir bandymą apvogti chiniečio Chas. Jung, 511 E. 37th st.

Užsimušė, nušokus nuo trečiojo augšto Clara Wolleckiėnė, 837 S. Winchester Ave.

Automobiliui atsimušus į telegrafo stulpą, Louis Grachojus 8507 Ewing ave., mirtinai sužeistas, o kiti penki pasazieriai lengviau užgauti.

Už pavadinimą "shysteriu," advokatas Henry D. Koenig apskundė teisman Edw. Newtoną, 1315 N. Western ave., reikalaudamas \$100,000 atlyginimo.

PRANEŠIMAS.

Nedėlioj, rugsėjo 24 d. įvyks Cicero, Ill., Vyrų ir Moterų Apšvietos Dr-tės mėn. susirinkimas. Taigi nariai maloniai kviečiami visi atsilankyti. Ypač pageidaujama tų, kurių mokėstis vėluojasi. Nepamirškite.

J. Aceris, Fin. Rašt.

Chicago Gatvekarų Transportacija

Gyvybės pilni Chicago gyventojai ir tolimėnių vietų, kad patsai miestas yra išleičęs milijonus dolerių del mierio aprūpinimui žmonių, abelnai su daugeliu stebėtiniausių ir atsakančia proga už dyką studijuoti gamtą, daile ir mokslą.

Pavyzdžiui, Lincoln Parke šiaurinėj miesto dalyj, yra pažymėtinai rankius laukinių gyvulių, paukčių ir kirmėlių. Vienas iš didžiausių zoologišku daržų pasaulyje, ir tame pačiame parke yra per lankus peržiūrėjimas ir per pilna akademija mokslo, kur gali studijuoti iš rankiaus šimty skirtingų paukčių ir gyvulių. Akademija jungiasi su viešomis mokyklomis gamtos studijavime ir ten yra lekcijų kursai tiems, kurie nori mokintis. Akademija atdara nuo 9 val. iš ryto iki 5 val. po pietų paprastomis dienomis ir nuo 1 val. iki 5 val. po pietų nedėdieniais, be jokios įžangos.

Field muzejus gamtos istorijos yra Jackson Parke, pietinėje miesto dalyje. Čia daugiau nei \$6,000,000 išleista surinkimui stebėtiniausių liėkanų iš viso pasaulio, kurie daug bendra turi su žmonių kilmės istorija, žeme ir įvairios rūšies gyvulių ir augmenų ant jos esančiu. Apsilankymas tokiame muzejuje, yra apsišvietimas paties savęs. Lituosa įžanga subatomis ir nedėdieniais tarp 9 val. ryto ir 4 val. po pietų.

Dailės institutas ant ežero kranto, turis gražiausių paveikslų ir rinkinį stovylių, kuriuos gali matyti ir peržiūrėti už dyką seredomis ir subatomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. po pietų ir nedėdieniais nuo 12.15 po pietų iki 10 val. vakaro. Visos šios vietos galima pasiekti už penkis

centus gatvekario mokestim, viršutinių karų linija. Reikalaukite folderio "Kaip pamatyti Chicago." Užadresuokite postal-card kaip reikalavimą, o bus išsiųsta.

Chicago Surface Lines

DAUGELIS GYVASIŲ PRAŽUVŲ.

Kas jus nepaaukaut, kad galėtum taip jaustis, kaip jauteis keletas metų atgal; kad turėt tą pačią gyvumą, energiją, linksmumą, užsiganėdumą, širdingumą ir fizišką stiprumą, kaip jus turėdavot? Jus žinot, kad jus esat ne tas pats ir žinot, kad jus norėtum tokiąs būti? Mano moksliškos metodos sujungia kraujo cirkuliaciją, sustiprina muskulus, padarys akis linksmesnes, žingsnius elastingus, priduos protui ir kumui jėgos, kuria kiekvienas diržiuojas. Metodas paremtas ant patyrimo ir mokslo tik tą visą gali padaryti.

Nežiurint kas jums neišgydė, aš kviečiu jus ateiti pas mane, ir aš jums išaiškinsiu savo metodus. Jūs nusistebėsite, kaip tai yra lengva gauti gerą rezultatą su tam linkančiu gydymu.

PATVIRTINTO IŠGYDYMO JUS REIKALAUJAT.

Kuomet jus kaimynas pasakys jums, kad aš jį išgydžiau, jus jam patikėsite.

DR. FIELD
740 W. Madison str., kampas Halsted st. Antras augštas. Chicago, Ill.
Pasitarimas dykai.
Valandos: 9 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis nuo 9 iki 12 diena.

DIDELIS IR LINKSMAS BALIUS

(SU DOVANOMIS GRAŽAUS ŽIRGO).

Nedėlioje, Rugsėjo-Sept. 24 d., 1916 m. LEAFY GROVE, A. Blinstrupo darže, arba svetainėje.

(Jeigu bus gražus oras—bus darže, jeigu bus vėsus, tai — svetainėje). Serijos nuo 1c iki 30c. Serijų galima gauti pas Blinstrupą. Kviečiame visus lietuvius ir lietuvaiteis atsilankyti.

Telefonas Canal 3737

AKUŠERKA Mrs. A. Vidikas

Baigusi Akušerijos Kolegiją: ilgai praktikuoti Pennsylvania Hospiatale ir Philadelphia. Paskėmingai patarnauju prie gimdymo. Uždyka duodu rodą visokiose ligose moterims ir merginoms. Kalbu lietuviškai, angliškai, rusiškai, lenkiškai ir slavokiškai. 1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, Ant antrų lubų.

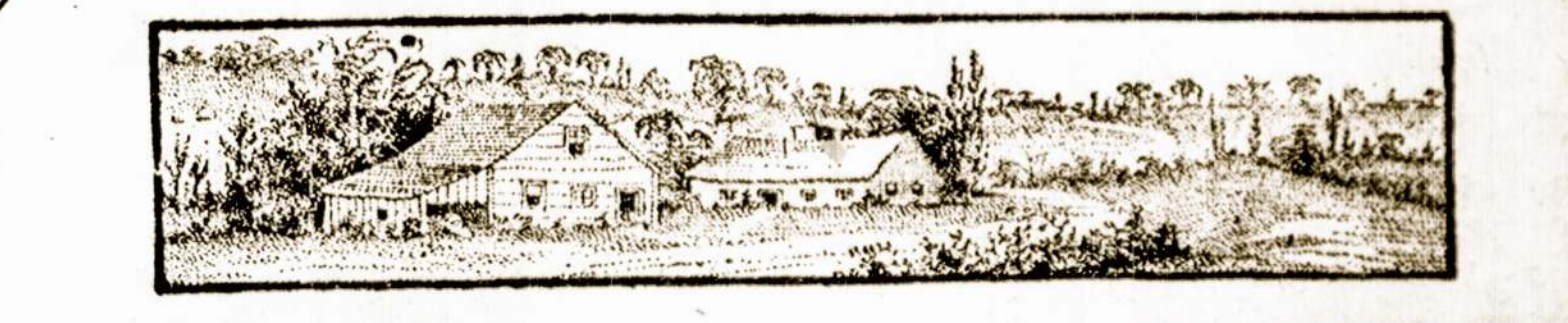

Telephone Yards 5194

Brighton Park Registruota

AKUŠERKA MRS. ANTONINA SHUSHO

Turiu patyrimą moterų ligose, teisingai patarnauju prie gimdymo, uždyka duodu rodą moterims ir merginoms. Moters, jeigu norite gero užsiurėjimo prie palago savęs ir kūdikio, tai pasišaukite A. Shusho, nes mano patarnavimas užgadin kiekvieną moterį. 3843 SO. KEDZIE AVENUE.

FARMOS! FARMOS!

JUS GALITI įgyti puikią farmą Wisconsin valstijoje, arti turgaviečių, mokyklų, bažnyčių ir geležinkelio. Žemė trapi, juodėmis su molis, geras klimatas, tyras vanduo, puikiai derantis javai, ir žemė čia sparčiai kija brangyn. Parduodame nuo 20 iki 640 akry, arba ir daugiau, jeigu reikalaujama. Kaina nuo \$12.50 iki \$25 už akry. Taipgi turime daugelį puikių farmų su visais intaisymais, kaip tai: traktorius, padarais ir gyvuliais. Mes parduodame farmas ant labai lengvų išmokėsimų. Taipgi matome miesto namus ant farmų. Turime daugybes farmų Illinois valstijoj, apilinkėje Chicago. Rašykite mums, arba geriau ateikite pamatyti mus. Kalbame lietuviškai. Esame ofise kasdien, nuo 9-ų ryto iki 6 val. vakare. J. K. ORVIS and COMPANY, Chicago, Ill. Ruimas 1128 po No. 29 So. La Salle st.

GERIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

Nes mes užlaikom geriausių tavorą visokios rūšies, kas tik priguli prie Vyrų ir Moterų del apsiurėjimo. Naudojantis ir vėliausios mados šėvėrykus, visokios rūšies marškinus, skrybėles, kepurės, kalnierių ir viską, kas link Jaunūmenės apsiurėjimo.

Taipgi laikom "JEWELRY", kaip visokius auksinius daiktus: didelius sieninius laikrodžius, kišeninius laikrodžius, lenčiųgiūlius, visokios rūšies žiedus šilubinius žiedus padarom pagal užsakymą labai pigiai. Gražiausias spulkitės, geriausio darbu Britvas, Peilius (Strap) arba pustus. Taipgi laikome daug knygų kaip svietiško taip ir dvasiško turinio; visokios rūšies popieros del laišku rašymo ir geriausius muzikaliskius instrumentus galima gauti pas mus.

Mes taipgi patis esame senai praktikuojantais muzikantais. Kreipkitės į mus, o mes užganėdinsime kiekvieną. Tel. Canal 5641

K. J. PIKEL BROS.

718 W. 18th St., Chicago, Ill

Rudeninis 3 dienu Išpardavimas

Ketverge, Pėtnyčioj ir Subatoj, Rugsėjo 21, 22 ir 23

Pirkite pas mus o busit užganėdinti, nes mūsų krautuve padidinta

THE STAR

Iz. Nausiedas, Sav.

4605 SO. ASHLAND AVE.

KOŽNA PĖTNYCIA ISPARDAVIMO DIENA. KRAUTUVĖ ATIDARA NUO 8 IS RYTO LIC 9 VALANDU VAKARO KOŽNA DIENA.

SIUTŲ, ŠEVEKYKŲ IR SUTKĖISŲ DEPARTAMENTAS ANT ANTRŲ LUBŲ.

PRANEŠIMAI

Gerbiami "Aušros" talkininkai, kurie emėte pardavinėjimui serijų rugsėjo 24 dienai, malonėkite suvesti savo sąskaitas ir sugražinti "Aušrai" kaip serijas, taip ir visas rokundas ne vėliau kaip iki subatos, rugsėjo 23 d. Tatai butinai reikalinga dalykams sutvarkyti. "Aušros" serijų vakaras įvyks nedėlio rugs. 24, Liberty Hall, kamas Union ir 30 gatvių.

Valdyba.

Pranešu Westsidės delegatams joguei Lietuvių Viešo Knugyno susirinkimas įvyks subatos vakare, 23 d. rugsėjo, 1916 m., J. Mikalojaus svet., 2334 So. Leavitt str., Malonėkite visi atsilankyti, nes yra svarbių reikalų apkalbėt apie knygyną.

Rašt. J. Žurkauskis, 2122 W. 23 St.

LSS. 4-TOS KUOPOS NARIŲ DOMAL.

Nedėlioje, 24 d. rugsėjo, įvyks 4-tos kuopos mėnesinis susirinkimas Fellowship svetainėje — 831 W. 33rd Place. Pradžią 1 val. po pietų. Nariai malonėkite atsilankyti laiku, randasi daug svarbių reikalų.

Kuopos Valdyba.

MOKYKIS KIRPIMO IR DESIGNING APRĖDALŲ.

Atėik į vienintelę mokyklą Chicagoje, kuri yra rekomenduota Chicago Designers Susivienijimo ir įgyk tikrą Amerikonišką sistemą, amerikonišką stilių, amerikonišką mintį. Užgančiniamas gvarantuotas. Atėik į mokyklą, kurią amatas rekomenduoja. Jūs žinote, ką tai jums reiškia užtikrintas darbas didžiausiose drabužių įstaigose.

Dieninės ir vakarinės klesos. American Ladies and Gentlemen's Designing and Cutting School R. H. PARRY, Instructor. 19 So. 5th Ave., Chicago, Ill. Phone: Franklin 3147.

MOKYKIS SIUT MOTEIRISKUS RUBUS

Išmokiname piešimo, kirpimo formų siuti naminius daiktus arba aprėdalu Diplomas kiekvienam, kas išsimokins. Valandos diena arba vakaras did Jūsų parankumo. Už \$10.00 išmokiname Jus siuvosikos drabužius. DRESS MAKING COLLEGES, 2336 W. Madison gatv., Western ave. 1850 Wells gatvė. SARA PATEK, Mokytoja.

MOKYKIS BARBERYSTĖS — Mes mokiname šitą šviesų, švartų ir gretai išmokstanti amatą, geriausiu nurodymai, lengvo, išlytos, frankial duodami; darbas kiekvienam vyrui; galima užsidirbti šiek-tiek pinigų mokinantis; atėik pasimatyk su mumis arba rašyk dėl platesnių informacijų. Adresas:

Burke Barber School Dept. D. 610 W. Madison St, Chicago, Ill.

SKOLINA PINIGUS

Paskolinam Jums pinigus ant antro morkčio ant Jūsų nuosavybės. Mes skaitom 5 ta nuosimti ir Jus galite išmokēt kam mėnesį. Jeigu reikalauji pinigų statymui bei pagerinimui savo nuosavybės, užmokekimui mokesčių arba nuosimčių už savo savastį, arba jeigu nori išmokēt savo pirmą morkčią; jeigu perkai arba mainai savo savastį ir reikalauji pinigų užsigimui savo kontraktų, kreipkis į mus.

LOUIS STERN and COMPANY Mortgage Bankierai 5 N. LA SALLE GATVĖ Kampas Madison ir La Salle gatvių, Kambarys 902. Telefonas Main 444

MILDA TEATRAS VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI Vodevilius permaina; Panedėlyj, Keltverge ir Subatoj Paprastomis dienomis pimas floras 10c, Balkonas 5c. Subatos vakaras ir nedėliomis pimas floras 15c, Balkonas 10c. HALSTED IR 32-ra GATVĖ

JAUNI VYRAI [KURIE SERGATE] Vartok 909 Vartojamas nuo pulviamo, užsiveržimo, triperio, inkstų ir pusės keblumų. ISSIVERŽIMO IR SUERZIMO. Palyginti 24 valandas Neisauks užsiveržimo. Nesutėrs drapanų. Ankstys nepažėis viduriu. 909 GYDUOLES PARSIDUODA CASINO APTEIKOJE, S. V. Agentai, 30 S. Halsted St., Chicago, Ill. Virš 1000 vyrų suteikta pagalba šiais metais.

REKORDO Sumušimas Rakandų Išpardavimas Prasadės Panedėlyje Rugsėjo (September) 25 d. pas KLEIN BROS. Šimtai šmotų puikių rakandų, Už truputį daugiau, negu kainuoja padarymas. Skaityk viską apie šį didelį išpardavimą subatos "Naujiene-sc."

KLEIN BROS. 20-tos ir So. Halsted gatvių

VISAI DYKAL. Naudingas patarimas visiems tautiečiams kaip suėdyti keletą šimtų dolerių perkant naują namą arba buduojant del savęs. Atėikite pas mane, aš jums patarsiu, kas bus labai naudinga del jusų. Atsišaukite vakarais arba nedėliomis šiuo adresu: John Doveika, 3216 So. Halsted st., Chicago, Ill. Phone Yards 4658.

Pranešimas

Lietuvių Duonkepų Darbininkų susirinkimas atsisbus rugsėjo (September) 23 d. 1916 m., po numeriu 3338 Auburn Ave., 33 Place.

Malonėkite atsilankyti ant šio susirinkimo. Kviečia Komitetas.

ISMOK BARBERYSTĖS AMATĄ Viskas sulig naujausia mada. Mokestis \$25. Inrankiai duodami. Algos mokamos. TRI-CITY BARBER COLLEGE 819 S. State St. ir 606 W. Madison St. CHICAGO, ILL.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieskau Emilijos Vinslovaitės, Ponedelio vals. Alizavos parap., Dobromišlių kaimo. Girdėjau, buk ištekėjusi. Gyveno Montello, Mass., Ames Str. Meldžiu atsišaukti arba kas jį žinote — praneškite. S. Matulis, 316 Ashlad Ct., Kenosha, Wis.

Pajieskau savo pusbrolių Stepono Puljanovskio, Dominiko Petrusko ir pusseserės Zofijos Puljanovskaitės. Visi Kauno gub., Vilkmergės pavieto, Kupiškio parapijos. Meldžiu atsišaukti, ar kas juos žinot, pranešti. Anufra Kazakevičia, 1967 Canalport Ave., Chicago, Ill.

PAJIESKAU darbu prie duonos išvejojimo, arba kur buėrnėj, ar bent kad ir už agentą. Tuos visus darbus aš gerai atlieku. Taippat ečiau ir į saliną dirbti. Kam tokiš žmogus reikalingas, kreipkitės laišku arba asmeniškai. G. Mičkus, 4535 So. Rockwell st., Chicago, Ill. Tel. Drover 6139.

PAJIESKAU šiaučiaus prie čeverųky taisyimo. Darbas ant visados — žienių ir vasara. Atsišaukite šiuo adresu: J. BUDVITIS 3239 So. Auburn Ave., Chicago

REIKALAVIMAI

REIKALINGAS buėrnės dirbti buėrnėje. Darbas geras ir ant visados. 3432 So. Halsted str., Chicago, Ill.

REIKALINGA darbininkų dirbti viduje. Gero mokestis. Darbas nuolatinis. Atsišaukite tuojaus. Chas. Friend and Co. 1019 W 35th Str., Chicago, Ill.

REIKALINGA 10 patyrusių vyrų dirbti į "scrap iron yard." Gera mokestis. Atėikite tuojaus. 1717 N. Western Ave., Chicago, Ill.

REIKALAUJU 5 gerų kriaučių. Atsišaukite tuojaus. L. KASPER, 3117 Wentworth Ave., Chicago.

REIKALAUJU pusininko į Real Estate biznį. Gera proga sąžiningam žmogui. Pinigų nereikalinga. Darbas vakarais. Geriausia galima uždirbti. Atsišaukite į: 2630 W. 38 Str., Chicago, Ill.

REIKALINGA moterų ir merginų paimti į namus darbu. Gera mokestis. Darbas nuolatinis. Išsiviežinti rąnkam rades ant lininių audėlių. Padaryk sampėlį ir prisiusk kraua. TROSSEAU SHOP, 632 Lincoln Parkway arti Ontario St. Chicago, Ill.

REIKALINGAS atsakantis draive-ris, mokantis lenkų kalba. Turi užstatyti \$3000 bondo. Atsišaukite: 1217 — 5th Ave., Chicago Heights.

REIKALINGAS pusininkas arba pusininkė į gerą saliną su \$500. Antanas Leskauskas, 1155 Milwaukee ave., Chicago, Ill.

REIKALINGA mergina prie namų darbu. Darbas pastovus. Gera užmokestis. Atsišaukite tuojaus. M. Kiras, 3331 S. Halsted St., Chicago.

REIKALAUJAMA VAIKŲ PRIE LENGVO DARBO DIRBTUVĖJ. PATYRIMAS NEREIKALINGAS. MARSHALL — 1454 So. Sangamon st.

REIKALAUJAMA MERGINŲ PRIE LENGVO DARBO DIRBTUVĖJ. PATYRIMAS NEREIKALINGAS. MARSHALL — 1454 S. Sangamon st.

ANT PARDAVIMO

1 Familijų naujas šių dienų namas. Randa \$612. Kaina \$4500 išmokejimu. 3 angusių namas 6-6-6 moderniskas, \$1500 įmokečius. Kaina: \$4700; visi intaisymai. Dėlei namelių ir pigių lojų pasimatyk su McDONNELL, 3622 S. California Ave., Chicago.

PARSIDUODA, geros, mėsos markektas gerų, lietuvių apgyventojų, vietoj; pardsiduoda pigiai. 2118 Lake st. ir 22-ros gatvės, Melrose Park, Ill.

\$400 įmokečius, likusius kaip randa, visai mod. muro krautuvis namas su intaisymais ir visais pagrimais, puiki gerosnė ir buėrnė, garage, našė pautaukua už \$3,600. McDONNELL, 3622 S. California Ave., Chicago.

PARSIDUODA pigiai salinamas gerų lietuvių ir lenkų apgyventojų vietoj, netoli lietuvių bažnyčios; biznis geras, per daug metų išdirbtas. 4358 So. California ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA labai pigiai namas, tik už \$1,250, nes savininkas turi išvažiuoti į kitą miestą. Gera proga įsigyti namą. Kreipkitės P. M., 4612 S. Washenaw ave., Chicago, Ill.

Specialistas Mėšlinių žarnų ir Privatiskų (lytiškų) Ligu.

TURIU 30 METŲ PATYRIMA. Dr. H. E. OPRE 59 E. VAN BUREN ST. Imkite elevatorių iki 4-to augšto. Rūnais 406

REIKALAUJI AKINIŲ

Jeigu kentį galvos skaudėjimą, Jeigu nuolat Tau ašaros krinta iš akių, Jeigu Tau skauda akys, Jeigu skaitant rades susibėga į krūvą, Jeigu spauda rodosi Tau dviguba, Jeigu turi uždegimą akių, Jeigu tau skauda akys skaitant arba siuvant, tuokart tu reikalauji akintų. Duokite apžiūrėti savo akių specialistui akių, kuris turi 15 metų patyrimo Sv. Vaitiekiaus parapijoje. Šitklai šliufoiti sulig Jusų akių ir akiniai padaromi belaukiant, labai vidutiniska kaina. JOHN J. SMETANA, Akių Specialistas, 1801 SOUTH ASHLAND AVE. Kampas 18-tos gatvės Tel. Canal 5335. TEMYKIT MANO UŽBAŠA. VALANDOS: nuo 9 ryto iki 9 vakare, Nedėliomis nuo 9 ryto iki 12 diena.

PARSIDUODA už pusę kainos formišiai; nauji, visai nažai vertoti. 3215 Lime St., Bridgeporto dalyj, Chicago, Ill.

PARSIDUODA salinamas už pigę kainą, laisnis, sandėlis, randa į mėn. \$20. Gera vieta lietuviui. 1905 Canalport Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA buėrnė ir gerosnė labai pigiai. Kas nori tokių biznį pirkti, tai yra gera proga. Kreipkitės laišku į Naujienu" Ofisą No 25

PARSIDUODA barbernė labai pigiai, savininkas čina į kitą biznį. Galima pirkti tik fikierius arba ant vietos gyventi. 4544 So. Wood St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA automobilis tik už \$350.00 ant 7 sėdynių. Mašinerija visai kaip nauja. Kas nori pirkti gerą karą, meldžiu atėiti pasižūrėti ir pamėginti. Pardavimo priežastis — savininkui reikia pinigų. Antanas Mikshys, 830 W. 33rd Place ant antrų lubų iš užpakalio. Chicago, Ill.

PARSIDUODA pigiai mėšinyčia sveitintaučių apgyventojų vietoje. Kreipkitės šiuomi adresu: 937 W. 18th Str., Chicago, Ill.

PARSIDUODA PIGIAI KEPTUVĖ. Biznis gerai išdirbtas; tirklai lietuvių apgyventojų vietoj, netoli nuo Chicago. Pardavimo priežastis — nesutinkamas partneris. Randa labai pigi; kambariai ir krautuvis dideli. Atsišaukit tuojau į "Naujienu" Ofisą, N24

TURIU PARDUOT NEUŽILGO

už bile kainą savo puikius rakandus 5 kambarių arba atskirai. Vėliausios mados seklyčios setas. Valgomioja kambario, miegamojo kambario, divonai, paveikslai ir t.t. Taipgi \$490 didelis koncertinis pianas, 10 metų gvarantuotas, už \$110, ir \$200 fonografas už \$50. Visi vartoti keletą savačių. 3459 So. Western Ave., Chicago, Ill.

STEBETINAI PIGIAI pardsiduoda motoreklis Harley-Davidson model J. 1916 m. ant elektrus, su side-car ar be. Priežastis pardavimo — savininkas pirkto automobilį. Atsišaukite: 1617 N. Robey st. (pas laikrodininkų)

PARSIDUODA greitai laiku labai pigiai iš priežasties išvažiuavimo į kitą miestą šiaučiaus dirbtuvė ir visos elektrus mašinos ir gerai intaisymai. O jeigu ir nemokantis dirbti, tai aš išmokinu. Kreipkitės šiuo adresu: 808 W. 35th St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA namas ir lotas, lietuvių apgyventojų vietoj. 1624 So. Halsted str., Chicago, Ill. netoli 17 str.

PARSIDUODA greitai laiku labai pigiai išdirbtas lietuvių ir slavų apgyventojų vietoje. Biznis išdirbtas nuo senų laikų. Inčijimas iš dviejų gatvių. Krautuvis pardsiduoda iš priežasties išsiskyrimo draugu. Atsišaukite po numeriu 1622 So. Halsted st. Chicago, Ill.

PARSIDUODA trijų kambarių namelis, vasariniai porčiai, išsikišę kambariai, 2 lotai, 50x130. Medinė stubelė, \$1200; lengvais išmokejimais. \$1050 įmokeči. 3516 Oak Park. Klausk A. C. Schultz, 1041 Jackson Blvd., Chicago.

PARSIDUODA dviejų krėslų barzdaskutykla lietuvių apgyventojų vietoje. 2902 So. Union Ave., Chicago, Ill.

RETA PROGA. Jauna pora, paleisdama miestą, pautauks visus rakandus savo gražaus gyvenimo už pigią kainą. \$165 seklyčios setas už \$35. Puikius miegamojo ir valgomiojo kambarių rakandai. 2 Wilton divonus, supamąsias kedes ir t.t. Taipgi augštos rūšies pianą su 25 metų užtikrinimu už juos pasiulytą kainą; -200 vietrola su brangiais rekordais. Viskas vartota vos 9 sav. Tas apsimokės jums pasiteirauti, nežiurint kur jūs gyvenate. Viskas turi buti parduota į sekančių 2-ju nedėlių laiką. Atsišaukite greitai. 1922 So. Kedzie ave., Chicago, Ill.

APLEIDZIANT miestą turiu parduoti savo \$150 tikros skuros seklyčios setą už \$32. Brasines lovas, divonus, valgomiojo kambario setą, komoda, davenport. \$125 nupirksi 4 kambarių visus rakandus, \$200 vietrola ir rekordai, \$50, \$195 pianas su stoleliu ir 25 metų gvarantuojams už \$105. Vartotas 10 9 dienu. Pardsuosiu viską sykiu ar atskirai. Residencija — 3019 Jackson Blvd. arti Kedzie ave., Chicago, Ill.

Dr. A. L. Yuška GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1749 So. Halsted St., Chicago Kampas 18-tos gatvės.

DR. A. J. KARALIUS Gydo Vyrų, Moterų ir Vaikų Ligas Ofisas: 1501 Wicker Park ave., prie Robey ir Milwaukee ave., Chicago, Ill.

As įgijau moksliska laipsni nuo GOLDEN CROSS COLLEGE OF ADVANCED OPHTHALMOLOGY Birze-lio 22-ra, 1906. Doctor Of Optics.

Neimsiu mokesčių už egzaminavimą laike dviejų savačių tikrai nuo 4 d. rugsėjo iki 18 d. rugsėjo, priskaitant. As umu laiku prašiniu ir ant visados išgydau galvos skaudėjimą akių intempimą, silpnumą ir trumpą regėjimą. As gvarantuoju pilną už-gamėdinią kiekvienam atsilikim arba neimu mokesties.

As nevertuju nicks, apart puikiiausios kokybės crystalline stiklų, ir augšciaus rūšies rėmų gvarantuotos kokybės. Mano salygos ir kainos visal nedidelės. Prieponiškos akis indedamos už pusę paprastos kainos.

As taipgi padvigubinu stiklus įvairios rūšies ir išpildau receptus už žemiausiai galimas kaimas. Tikėdamas buti prielankiu Jūsų busimai paramai, kaip aš turiu pračyti. The North West Optical Parlors. Turintis moksliska laipsni optiko su 10 metų patyrimo. 1024 Milwaukee Ave., Chicago, Ill. Valandos dieng: 9 ryto iki 9 vakare; Petyčioje nuo 9 ryto iki 6 po pietų; Nedėliomis nuo 9 ryto iki 12:30 dieng

Dr. A.R. Blumenthal AKIŲ SPECIALISTAS Akis išgzaminuojam DYKAI Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare. Nedėliomis npo 10 iki 12 dieng. 4649 S. ASHLAND AVE, kampas 47 Str.

Dr. Ramser AKIŲ SPECIALISTAS Prieinka visiems tinkamus akinius, egzaminuoja ir patarimus duoda dykai. 786-88 Milwaukee Ave., arti Chicago Ave. 2-ros lubos. VALANDOS: Nuo 9 išryto iki vakarų. Nedėliomis nuo 9 išryto iki 2 po pietų. Tel. Haymarket 2434.

Dr. W. Yuzskiewicz Lietuviškas akių gydytojas Kas turi skaudančias arba silpnas akis, ar galvos skaudėjimą, atsilankykit pas mane DR. W. YUZSKIEWICZ, 1155 Milwaukee Ave. Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakaro Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų

GARSINKIS "NAUJIENOSE."

DAKTARAS WISSIG, Specialistas iš seno krajaus Gydo visas ligas vyrų ir moterų Nežiurint kaip užsienėjusios ir neisgydomos yra. Speciališka gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir puslės, užnuodijimą kraujo, odos ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir puslėtinias ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgydyti, atėikite čia ir persitikinkite, ka jis gali jums padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tukstantčius ligoniu. Patarimas dykai. Ofiso valandos nuo 10 ryto iki 8 val. vakaro. Nedėliomis iki 12 diena. 1900 BLUE ISLAND AVE, kampas 19-tos gat, viršai Bankos. Tel. Canal 3263

Dr. A. I. EPSTEIN GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Specialistas moteriškų, vyriškų ir vaikų ligų. Ofisas ir gyvenimas: 2606 So. Halsted st., kampas 86-tos gatvės Ofisas adresas: 101 10 val. ryto, 1-3 po pietų ir vakarais. Phone Drover 4974

Dr. S. D. SAUTER Gydytojas ir chirurgas RACINE, WIS. Valandos: 9 iki 10 ryto, 2 iki 4:30 po pietų, 7 iki 9 vakaro.

Dr. CHARLES SEGAL Gydytojas ir Chirurgas Specialistas ant moteriškų, vyriškų ir vaikų, taipgi ir chroniškų ligų. Gyvenimas: Ofisas: 4556 Ashland Ave. 6108 Champlain Ave. Kampas 46 gat. Tel. Wentworth 1658 2-5 po pietų, 7-9 vakare iki 8 ryto ir po 9 vakare. Tel. Drover 9638

DR. M. HERZMAN IŠ RUSIJOS Gerai lietuviams žinomas per 16 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris. Gydo aštrias ir chroniškias ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodus X-ray ir kitokius elektrus prietaisus. Ofisas ir laboratorija, 1025 W. 18th St., netoli Fisk St. Valandos: Nuo 10-13 pietų; 6-8 vakarais. Telephone Canal 3110 Gyvenimas: 3412 S. Halsted St. Valandos: 8-9 ryto, tikslai.

Dr. A. J. TANANEVICZE GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ofisas ir gyvenimo vieta: 3248 So. MORGAN ST. Valandos: 8 iki 10 ryto 1 iki 3 po pietų 7 iki 9 vakare. Tel. Drover 7860. Ofisas ant Fara Aptikos 1513 So. HALSTED ST. Valandos: 10 iki 12 dieng 3 iki 5 po pietų ir vakarais. Tel. Canal 1576.

Dr. A. A. ROTH Rusas Gydytojas ir Chirurgas Specialistas Moteriškų, Vyriškų, vaikų ir visų chroniškų ligų. Valandos: 10-11 ryto, 4-5 po pietų 7-8 vakare. Nedėliomis 10-1 po pietų; 3554 So. Halsted St., arti 34 St., Chicago.

Dr. C. Z. Vezelis LIETUVIŠS DENTISTA Valandos: nuo 9 ryto iki 9 val. Nedėliomis pagal sutarimą. 4712 So. Ashland Ave. arti 47-tos gatvės. Tel. Drover 7643

Dr. M. Stupnicki 3109 S. Morgan St., Chicago, Ill. Valandos: Nuo 8 iki 11 išryto, nuo 5 iki 8 vak.

M. SAHUD M. D! Senas Rusas Gydytojas ir Chirurgas, Specialistas Moteriškų, Vyriškų ir Val-kiškų, taipgi Chroniškų Ligu. Ofisas: 1579 Milwaukee Ave., kampas North Ave., Kambarys 206. Valandos: 8:30 iki 10 išryto; 1:30 iki 3 ir 7:30 iki 9 vakare.

Dr. G. M. Glaser Praktikuoja 25 metal. Gyvenimas ir Ofisas 3149 S. Morgan St., kertė 32 Chicago Specialistas ant Moteriškų, Vyriškų ir Valkiškų Taipgi Chroniškų Ligu Ofiso valandos: iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po pietų ir nuo 8 iki 8:30 vakare. Nedėliomis vakarais ofisas uždarytas. Telephone Yards 687